

SAMOUPRAVLJANJE

MOČ

JUDSKIH

27. junija 1950. leta je zvezna skupščina sprejela zakon, s katerim je država predala tovarne delavcem in s tem postavila osnovo za delavsko samoupravljanje. V spomin na ta dogodek, vsako leto praznujemo dan samoupravljavcev. Letos so ga s številnimi prireditvami počastili po vsej Gorenjski.

Škojeloški delavci so se zbrali na srečanju samoupravljavcev pri tovarni Šešir. Hkrati so počastili tudi 45-letnico stavke v Šeširju. Slavnostni govornik je bil sekretar predsedstva RS Zveze sindikatov Slovenije Ivan Godec. (lb) – Foto: F. Perdan

Leto XXXIII. Številka 51

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj – Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Andrej Žalar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob dnevnu borco

Ne zanje, za nas gre!

Redčijo se vrste naših borcev in aktivistov. Neusmiljen je zakon narave.

Vsakokrat s strahom odprom zadnje strani glasila naših tovarišev TV-15, kjer so vedno bolj na gosto zapisana njihova imena. Odhajajo drug za drugim. In z njimi odhajajo žive priče naše revolucionarne zgodovine.

Prenašajmo na mlade!

Zapišimo vse, kar še lahko ujamemo. Vsak najmanjši dogodek, vsak pomemben trenutek. Nič naj ne uide pozabi. Zapišimo po resnici. Ne olepšujmo, čeprav se tako rado pozabi vse hudo. Če bomo pisali samo lepo o njej, samo naše uspehe, jo bomo razvrednotili. Pisanje ne bo imelo haska, ker ne bodo zapisane napake, na katerih naj bi se mladi učili. Ne smemo pozabiti, da je bila to neuka vojska dekel in hlapcev, kmetov in delavcev, ki se je kalila šele v borbi. Upirla se je do zob oboroženemu okupatorju. Golih rok. Ste kdaj pomisili, kje bi bili danes, če bi ne bilo upora?! Na nobenem zemljevidu bi nas ne bilo več! V tla steptani...

Postavljamo in obnavljamo spomenike.

Toliko bi jih še morali, kajti naša domovina je podolgem in počez posejana s padlimi bortci. In spomeniki so naš dolg. Naš veliki, nikoli poplačani dolg.

Nikoli jim ne bomo postavili dovolj velikega in dovolj lepega spomenika!

Koliko padlih vosovcev, kurirjev, borcev je še po naših gozdovih, brez groba, brez spominske plošče, koliko spomenikov še ni v skladu s pomembnostjo borbe. Kako dolgo je bil pozabljen Udin boršt, kjer je padel skoraj cel bataljon Kokrškega odreda. In Begunje morajo postati muzej Gorenjske v NOB. Kajti skozi to strašno mučilnico je morala večina gorenjskih aktivistov in zavednih Slovencev.

Muzej v Begunjah in spominski park v Dragi mora v naslednji srednjoročni plan vseh gorenjskih občin.

Pa ne samo spomeniki. Obnoviti bi morali vse nekdanje partizanske bolnice, tudi najmanjše, partizanske tehnike, tiskarne, delavnice. Kajti to je bil tudi del naše borbe. In zdaj še žive ljudje, ki so jih postavljali, ki so v njih delali. Tudi te moramo ujeti...

Vendar ne pustimo, da bi bortci delali sami. Da bi prosili! Oni so svoje naredili, svoje izbojevali. Vse, kar bomo naredili zdaj, bomo storili za nas, za našo mladino, za naše otroke.

Ne zanje, za nas gre!

JUGOSLAVIJA OB TITOVOVEM GROBU –
Tako je na Dedinju, najlepšem delu Beograda, ob Titovem grobu v »hiši cvetja«, od žalostnega 8. maja dalje. Jugoslavija se zgrinja h kraju večnega počitka velikega voditelja.

Nemo, dostojanstveno, zravnano in ponosno stopajo ljudje ob grobu. Utrnejo se solze in zdrsijo po licih, ustavijo se ljudje ob svetli marmornati plošči sredi bujnih rož in se globoko priklonijo. Ko odhajajo ganjeni, so prepričani, da so opravili veliko dolžnost pokloniti se voditelju, ki živi med nami, saj nas vodi njegova

misel. Tako bo vedno na Dedinju! To, kar doživi človek na Dedinju, v parku na Užički 15, ne more pozabiti, saj je vse skupaj iskren izraz ljudstva in zavestna odločitev stopati trdno, dostojanstveno in odločno po poti misli in dejanj umrlega predsednika, revolucionarja, človeka in komandanta... (jk) – foto: F. Perdan

Kranj, torek, 1. 7. 1980

Cena: 5 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Pravočasne priprave

Letošnja osrednja 30. sejemska prireditev v Kranju bo med 15. in 25. avgustom z močno mednarodno udeležbo – Letos zadnjič v starih prostorih

Kranj – Pravočasne priprave so pomembne za vsako prireditev in to še posebej velja za kranjske sejemske prireditev, ki jih pripravlja Poslovni in prireditveni center Gorenjski sejem iz Kranja. Nad 500-letno tradicijo imajo kranjske sejemske prireditev, ki so bile po II. svetovni vojni sorazmerno hitro oživljene in so dosegle velike razsežnosti. Sest sejemske prireditev se vsako leto zvrsti v Kranju, od katerih so štiri specializirane, dve pa širokoprostrošni. Najdaljšo tradicijo ima osrednji poletni Gorenjski sejem, ki ga že leta nazaj vsako leto obiše nad 200.000 ljudi od blizu indaleč. Za sodelovanje na kranjskih sejmih se vedno bolj zanimajo tudi tuji razstavljalci iz najmanj 15 držav Evrope in Amerike, že leta nazaj pa se predstavljajo tudi neuvrščene dežele in države tretjega sveta. Sejemske prireditev so pomemben dejavnik družbenopolitičnega in gospodarskega življenja Gorenjske in tudi širše skupnosti.

Letošnji 30. jubilejni Gorenjski sejem bo med 15. in 25. avgustom. Kot so povedali predstavniki sejemske organizacije, so se priprave začele pravočasno. Obsegal bo 600 kvadratnih metrov notranjih razstavnih površin in okrog 20.000 zunanjih. Slednje bodo zaradi gradnje večnamenske dvorane okrnjene, vendar kranjski sejemske delavci upajo, da bo že prihodnje leto za sejme več prostora na račun nove večnamenske dvorane, za katero združuje sredstva kranjsko združeno delo.

Vsebina letošnjega sejma bo pesta in privlačna za vsakogar. Tudi letos bo zanimiv večerni zabavni program, ki bo vsak dan trajal med 19. in 24. uro.

J. Košnjek

Proslava ob jubileju samoupravljalcev

Bogat šopek rdečih nageljnov in rožnatih vrtnic je krasil doprsni kip Edvarda Kardelja, ki ga je v soboto dopoldne pred upravno stavbo Revirskega energetskega kombinata Edvarda Kardelja v Trbovljah odkril podpredsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher. Slovesnosti so se udeležili tudi Miha Marinko, Lidiya Šentjurc, Marjan Orožen in drugi predstavniki družbenopolitičnega življenja republike in revirskega občina, delavci kombinata in številni občani in proslavili 70-letnico rojstva Edvarda Kardelja, 35-letnico osvoboditve, 30-letnico osvoboditve, 30-letnico samoupravljanja in 80-letnico Mihne Marinka.

Edvard Kardelj predstavlja s svojim delom in življem poleg tovariša Tita največjo osebnost naše revolucije in izgradnje socialistične samoupravne demokracije in se uvršča med največje osebnosti naše zgodovine. Je dejal slavnostni govornik Sergej Kraigher, zato ob 30-letnici samoupravljanja lahko s ponosom pokažemo na dosežene uspehe in njihov pomen za delovnega človeka.

60 let Branika

Sklepne slovesnosti, s katimi so v soboto zaokrožili praznovanje 60-letnice marmorskoga športnega društva Branik so izvanele v podurek, da ne gre zgolj za slavje športnega kolektiva, marveč za dogodek širših družbenih razsežnosti. To je v svojem govoru poučaril predsednik časnega odbora jubilejnih prireditv Branika, član predsedstva ZKJ Stane Dolanc. Dejal je, da so športni uspehi tega društva s 15 klubami in 4000 člani nedvomno zelo pomembni, vendar pa jih je treba gledati tudi z narodobuditelskega stališča in njegovega prispevka narodnoosvobodilnemu boju, saj je 50 članov društva, med njimi 4 narodni heroji, dalo življenje za svobodo, več kot 500 pa se jih je aktivno uprlo okupatorju.

Josip Vrhovec v ČSSR

Zvezni sekretar za zunanj zadeve Josip Vrhovec je včeraj odpotoval na uradni in prijeteljski obisk na Češkoslovaško. Povabil ga je zunanjji minister Bohuslav Chrupuk. Razgovori dveh ministrov pomenijo nadaljevanje stalnih stikov predstavnikov dveh držav. V zadnjih letih so namreč imeli jugoslovenski in češkoslovaški politiki vrsto srečanj.

Krajevni praznik KS Reteče – Gorenja vas

Reteče – Krajevna skupnost Reteče-Gorenja vas bo v četrtek, 3. julija, praznovala krajevni praznik. Krajevni praznik bodo letos praznovali prvič in sicer v spomin na množičen odhod krajanov v partizane. V okviru prireditov ob praznovanju krajevnega praznika so krajani krajevne skupnosti Reteče Gorenja vas pripravili več kulturnih in športnih prireditov. Tako je nogometni klub Reteče v soboto organiziral nogometni turnir. TOD je pripravil razstavo »Kaj dela naš občan v prostem času«, KUD Janko Krmelj Reteče pa je priredil koncert na katerem so nastopili mešani in ženski pevski zbor KUD Ivan Čankar Ljubljana in moški pevski zbor KUD Janko Krmelj Reteče, v nedeljo pa je KUD Janko Krmelj uprizoril igro Županova Micka, danes, v torek bo pred OŠ Reteče spretnostna in ocenjevalna vožnja ekip s kolesi, ZB Reteče bo organiziral tovarniško srečanje, v sredo bo slavnostna seja krajevne skupnosti Reteče Gorenja vas, v četrtek pa bo še zaključna proslava v Kulturnem domu v Retečah.

– fp

Na proslavi dneva samoupravljalcev in srečanju klubov samoupravljalcev Gorenjske, ki je bilo v petek, 27. junija, v Kranju, je bilo kljub slabim udeležbam slovesno. Zbranim je ubranilo zapet oktet iz kranjske Save, zbrane pa sta pozdravila novi predsednik kluba samoupravljalcev iz Kranja Konrad Derlinc in dosedanji predsednik Alojz Omejc. Vsi klubki Gorenjske so dobili za doseganje delo tudi posebna priznanja, prav tako pa tudi Delavska univerza »Tomo Brejc« iz Kranja. Na sliki: Za klub samoupravljalcev Jesenice je priznanje prezel podpredsednik izvršnega odbora Berti Brun. – Foto: F. Perdan

Le informiran delavec je dober samoupravljalec

Ob 30-letnici samoupravljanja pri nas so delavci proslavljali po številnih delovnih organizacijah po Gorenjski, klubi samoupravljalcev so se pa zbrali na slovesnosti v Kranju

KRANJ – Le dobro informiran delavec je lahko dober samoupravljalec, je v svojem govoru na slovesnosti v Kranju poudaril Alojz Omejc, dosedanji predsednik skupštine kluba samoupravljalcev Kranj. Dosedanja praksa je v polni meri opozorila na potrebo po nadaljnjem in nenehjem ter sistematičnem izobraževanju in usposabljanju delavcev za samoupravljalavske naloge. Samoupravljanje je še vedno proces, ki zahteva največjo družbeno pozornost. In ob težavah, s katerimi se srečujemo zdaj pri nas v gospodarstvu, ob nalogah, ki nam jih nalaga stabilizacija, ima prav usposabljanje delavcev za samoupravljanje še večji, še globlji pomen.

8. kongres ZSS in 7. kongres ZSJ sta dala smernice za načrtno usmerjanje družbene dejavnosti izobraževanja slehernega delavca. Tudi krajan. Vendar ponovno ugotavljamo, da vse delovne organizacije na Gorenjskem še vedno niso podpisale samoupravnega sporazuma o pristopu h klubu samoupravljalcev, ali pa so, a ne izpolnjujejo svojih obvez. In dokler ne bo veta delovnih organizacij podpisnic, toliko časa klubi ne bodo dovolj močni, da bi zadostili tudi velikim potrebam po izobraževanju v krajinskih skupnostih.

Veliko je bilo že narejenega na področju izobraževanja, predvsem za člane delavskih svetov, delegatov, delavskih kontrol in podobnih, vendar kaže, da bo treba programe izobraževanja bolj prilagajati potrebam posameznih delovnih organizacij. Še vedno je preveč tovrstnega izobraževanja le v obliki seminarjev, vse premalo pa je okroglih miz, enodnevnih posvetov okrog najbolj perečih problemov, premalo razgovorov, izmenjave mnenj, premalo sekcijskega načina dela. Izobraževanje je nalogga kluba samoupravljalcev, kadarjo na skupščini republikega kluba samoupravljalcev, toda preseči je treba vse oblike dela v klubih, ki jih lahko opravljajo zanje drugi, torej predvsem delavske univerze.

Koordinacijski klub, ugotavlja klubi samoupravljalcev, še ne delujejo kot bi morali. Morda podpisniki tega družbenega dogovora niso tem koordinacijskim odborom pripisali dovolj pomembne vloge? Tudi odgovora o njihovem delu nihče ne zahteva...

Vsekakor pa enotni programi, prilagojeni potrebam in željam delavcev, in urejeno finansiranje je potrebno, da bo dejavnost v klubih samoupravljalcev večja in da bo njihov namen tudi dosegzen.

D. Dolenc

Podelili zlate značke Save – Na dan samoupravljalcev so samoupravn organi in družbenopolitične organizacije delovnih organizacij Sava in Sava Commerce v stražiški osnovni šoli organizirale slovesno podelitev zlatih značek Save. Pozdravni govor je imel predsednik sindikalne konference Save Jože Dolin, ki je zgodovinsko orisal pot in pomen samoupravljanja pri nas, in še posebej v Savi kot eni pionirjev njegovega uveljavljanja. Predsednik delavskega sveta Franci Sirc je tridesetim najzaslužnejšim članom kolektiva izročil zlatko kolektiva. Predsednica OO ZSMS Sava Vida Lončar-Mlačar pa je nato odlikovala 24 najboljših mladih delavcev samoupravljalcev. Za najboljšo osnovno organizacijo ZSMS so proglašili OO TOZD Velopnevmatika. Odlikovanci so prejeli tudi Titovo knjigo, O liku komunista. Svetčnost so še krajšim kulturnim programom popestrili učenci OŠ Lucijan Seljak. – D. Šeško, foto F. Perdan

Slovesnost v Šebreljah pri Idriji

Idrija – Družbenopolitične organizacije in KS Šebrelje pripravljajo v nedeljo, 6. julija, ob 11. uri v Podstanici pri Šebreljah tovariško srečanje in odprtje spominske plošče II. Pokrajinske partijske šole, v kulturnem programu pa bodo nastopili domači pevski zbor in recitatorji. Na slovesnost vabijo seveda tudi vse Gorenjce, predvsem pa udeležence II. Pokrajinske partijske šole.

pa je šlo skoraj v sedmih tečajih okrog tristo tečajnikov.

Spominski ploščevi bo odprtih Jože Lesar, prvi upravnik in predavatelj II. Pokrajinske partijske šole, v kulturnem programu pa bodo nastopili domači pevski zbor in recitatorji. Na slovesnost vabijo seveda tudi vse Gorenjce, predvsem pa udeležence II. Pokrajinske partijske šole.

Krajevni praznik in srečanje borcev VDV

Lani so se borce 5. bataljona VDV brigade srečali na Martinj vrhu, letos so pa sklenili, da bo njihovo drugo srečanje na Olševku. Tu so bili namreč v času borbe pri prebivalcih deležni velike pomoči. Kot je znano, je bataljon deloval v glavnem na področju Gorenjske, udeležil se je pa tudi pohoda in borbe za Trst.

Krajani krajevne skupnosti Olševek – Hotemaže so z veseljem in ponosom sprejeli pobudo borcev tega bataljona in so se za slovesnost še posebej pripravili. Pravovanje se bo začelo že v petek, na Dan borca, v sobotu zvečer pa bodo mladinci te krajevne skupnosti priredili »kresno noč«; gostom bodo igrali »Trgovci«.

V nedeljo, 6. julija, bo ob 8. uri slavnostna seja krajevne skupnosti, ob 9.30 se bo pa pričela osrednja slovesnost, na kateri bo govoril tovarš Franc Puhar-Aci, obveščevalc 3. čete. V kulturnem programu bo nastopil moški pevski zbor iz Cerkev na Gorenjskem, folklorna sku-

pina Iskra in domačini. Po končani slovesnosti bo zabava, popoldne bo pa ples, za katerega bo igral ansambel Sibila. Tudi za jedačo in pijačo bo poskrbljeno.

Krajani krajevne skupnosti Olševek – Hotemaže pričakujejo na slovesnosti in prireditvi velik obisk.

BORCI 5. BATALJONA 2. BRIGADE VDV

V okviru praznika krajevne skupnosti Olševek bo tudi drugo srečanje bivših borcev 5. bataljona VDV. Srečanje bo v Olševku (pri Preddvoru) v nedeljo, 6. julija 1980, s pričetkom ob 9.30.

Vse borce vabimo, da se srečanja v čimvečjem številu udeležijo.

Odbor

Vabljeni na Bistriško planino

Za dan borca na Prtovč

V petek, 4. julija, ob 10. uri bo na Prtovču slovesno odprtje novega spomenika revolucije. Slavnostni govornik bo Franc Biček, nekdanji komandant Gorenjskega odreda. V kulturnem programu bo sodelovala godba na pihalu Škofje Loke, Koroški oktet in osnovna šola Prešernove brigade iz Železnikov.

Prireditelji sporočajo, da na Prtovču dan ne bodo možni prevozi z avtobusom, bo pa dovolj parkiriš za osebne automobile. Kdor bo pa želel na Prtovč pes, bodo poti dobro označene.

Na proslavo vabijo vse občane Gorenjske, planince, mladino, pionirje, še posebej pa borce in aktiviste brigad, ki so se zadrževali med narodnoosvobodilno borbo na Prtovču.

Tržič – Občinski odbor Zvezde združen borcev NOV Tržič prireja tradicionalno srečanje borcev, aktivistov, mladine in delovnih ljudi ter občanov na priljubljeni Bistriški planini, znanem shajališču predvojnih komunistov, revolucionarjev in delavcev. Letošnje, že 16. srečanje bo v petek, 4. julija. Slavnostni govornik bo predsednik tržičke občinske skupščine Milan Ogris, kulturni program pa pripravlja pihalni orkester in člani kulturne skupine Pobratenje. Začetek srečanja bo ob 11. uri pred spomenikom na Bistriški planini. Lovska družina iz Koverja pripravlja za popestritev srečanja tekmovanje v strelenju z zračno puško, na voljo pa bo tudi partizanski golaž. Na srečanje so vabljeni vsi, ki so se med vojno borili na tržičkem območju in drugi prijatelji tega dela Gorenjske.

4. julija torej nasvidenje na prijetni Bistriški planini!

PODELITEV ODLIKOVANJA SFRJ – Predsednik kranjske občinske skupštine Stane Božič je v petek podelil 25 občanom Kranja odlikovanja Socialistične federativne republike Jugoslavije. Franc Likozar in Slavko Malgaj sta prejela red zaslug za narod s srebrnimi žarki, Matevž Bernard, Pavel Lužan in Rado Pavlin red dela z zlatim vencem, Filip Bradeško red republike s srebrnim vencem, Valentin Benedičič, Janez Bernard, Ludvik Dakskobler, Marija Manfreda, Lojze Rakovec, Angela Remič, Igor Slavec in Stanislav Umnik red zaslug za narod s srebrno zvezdo, Alojz Bajt, Ivan Bernik, Franc Pagon, Jože Pučko, Ferdo Rauter, Alenka Vojakovč, Gašper Zakonik, Jože Zaljetel, Jože Zorec in Janez Zupan red dela s srebrnim vencem, Trpe Sofronievič pa je bil odlikovan z redom za vojaške zasluge s srebrnimi meči. (jk) – Foto: F. Perdan

Kranj – Že dve desetletji je kranjska občina pobratena z angleškim mestom Oldham, stiki so nadvse prijateljski. V pondeljek, 30. junija, je predsednik občine Kranj skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupštine občine sprejel župana mesta Oldham in delegacijo Oldham. Gostje iz Oldhamu bodo na obisku do nedelje, spoznali pa se bodo z družbenopolitičnim in gospodarskim življenjem Kranja, si ogledali Gorenjsko oblačila. Plačniki, mesto Kranj in okolico ter tudi Kravcev. Kranjski gostitelji jim bodo pokazali tudi lepote Gorenjske. – Foto: F. Perdan

Naslednja leta – stabilizacijska leta

Radovljško gospodarstvo je v prvih mesecih letošnjega leta zadovoljivo gospodarilo – »V občini bomo v naslednjih letih posvetili vso pozornost komunalni, ki precej zaostaja,« pravi predsednik izvršnega sveta skupščine občine Radovljica, diplomirani ekonomist Stanko Slivnik

Radovljica – Radovljško gospodarstvo je v prvih mesecih letošnjega leta zabeležilo dokaj ugodne rezultate, temeljne in delovne organizacije so dobro gospodarile. Tako njihove poslovne uspehe in njihove probleme ter težave redno spremjam tudi radovljški izvršni svet, ki se je na svojih zadnjih sejah še posebno zavzel za dosledno uresničevanje stabilizacijskih ukrepov. Prav tako pa so člani izvršnega sveta temeljito razpravljalji še o uresničevanju srednjoročnih planov za obdobje 1981 do 1985.

Katere so tiste naloge, ki bodo v občini Radovljica najbolj pomembne v naslednjem srednjoročnem obdobju in katerim področjem bodo v prihodnje posvetili največ pozornosti? O tem smo se pogovarjali s predsednikom izvršnega sveta Stankom Slivnikom.

»Sami rezultati gospodarjanja so bili in so v prvem polletju relativno ugodni, čeprav ni prišlo do bistvenih sprememb pri strukturi proizvodnje. Vendar pa so še vedno problemi in težave, tako v predelovalni industriji, kjer so se materialni stroški in prihodek dvigali v enakem odstotku. Učinki devalvacije bodo prav gotovo ugodni v vsem radovljškem gospodarstvu, še posebej v gostin-

stvu in v turizmu, ki naj bi se v prihodnje ustreznejše organiziralo in tako doseglo še večje poslovne uspehe. Devalvacijeske ukrepe bodo bolj boleče občutile tiste delovne in temeljne organizacije, ki so vezane na uvoz reprodukcijskega materiala, čeprav ugotovljamo, da zdaj ni večih zastojev zaradi uvoza.

Bistvo stabilizacijskih ukrepov je v samem združenem delu, kjer bodo morali uresničevati sklepe in se po njih tudi ravnati. Dolgo časa že govorimo o prestrukturiranju našega gospodarstva in čeprav se zavedamo, da je to dolgotrajnen proces, bi vendarle moral potekati hitreje kot poteka. Velike učinke si obetamo od naložb, od seveda smotnih in učinkovitih naložb združenega dela. Splošna in skupna poraba sta v občini zadovoljni, v okviru resolucijskih predvidevanj. Prispevna stopnja za samoupravne interesne skupnosti se je kar dvakrat zmanjšala za programe v letošnjem letu, prav tako se bo zmanjšal občinski proračun.

Priprave na srednjoročno obdobje 1981 do 1985 so bile uspešne. Predvsem nas je vodilo in nas vodi spoznanje, da bo to srednjoročno obdobje predvsem stabilizacijsko obdobje, česar se zaveda predvsem gospodarstvo, manj pa interesne skupnosti, saj je pri njihovem uresničevanju programov še največ težav. Programe bo prav gotovo treba krčiti,

saj moramo graditi predvsem na združenem delu in ohraniti akumulacijsko sposobnost gospodarstva. Obenem bomo morali zmanjševati investicijske programe, kar pa obenem pomeni težko določevanje prioriteta.

V občini bomo v naslednjem srednjoročnem obdobju največ pozornosti posvetili predvsem komunalni ureditvi, ki hudo zaostaja, zavzeti se bomo morali za ohranitev zdravega okolja. V prvih usklajevalnih postopkih se je pokazalo, da smo dali prevelik poudarek gradnji družbenih centrov, asfalta do vsake garaže, medtem ko se na drugih področjih obnašamo neodgovorno. Obstaja huda nevarnost onesnaževanja podtalnice z odpadki in onesnaževanja okolja nasploh. Treba bo razmišljati o bolj smotrnih porabi samoprispevkov, treba jih bo nameniti tudi za ureditev komunalnih vprašanj. Moramo biti večji realisti pri sestavljanju planov.

Ko smo se dogovarjali o naložbah radovljškega gospodarstva smo zavzeli določene kriterije. Velik korak je bil v občini napavljen z uresničevanjem naložbe leške Verige, druge naložbe pa bo treba še pretehtati. Domenili smo se in vsekakor je prav in najbolj smotorno, da ima prednost naložba v lesno industrijo na Rečici, kjer sta investorja blejski LIP in GG, kotlovnica za predelavo odpadkov v Bohinjski Bistrici ter nadaljnji investicijski plan leške Verige, naložbe v površinsko zaščito.

Ena izmed pomembnih nalog pa je tudi reorganizacija upravnih organov, ki mora biti temeljita in vsebinska v smislu podružljivanja javne uprave in večje uspešnosti. Ne smemo delati več rutinsko, ne smemo spremenjati le imen in naslovov oddelkov, temveč spremeniti tudi vsebino. Le tako bo delo še uspešnejše in rezultati boljši. Več bolj pa se pojavlja tudi problem informiranja, ugotovljamo, da je sedanji sistem informiranja delegatov premalo učinkovit. Sistem informiranja bomo morali razvijiti še naprej in v samoupravno dogovarjanje in odločanje vključiti čimveč delovnih ljudi in občanov.«

D. Sedej

Odločili so se za razvoj

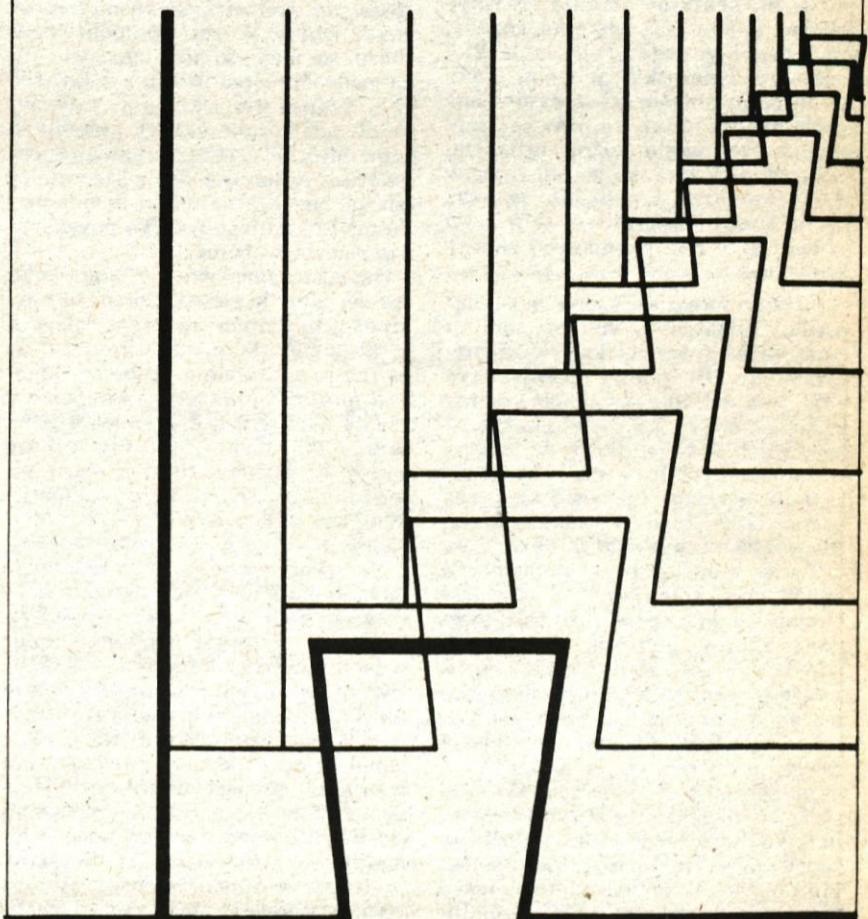
Podbrezje – Prebivalci krajevne skupnosti Podbrezje v kranjski občini so v nedeljo, 29. junija, uspešno izvedli referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka. V podbreškem domu kulture, kjer so se volilci z glasovanjem odločali o nadaljnem razvoju svoje krajevne skupnosti, se že dolgo ni zbralo toliko prebivalcev naselij Bistrice, Podbrezje in Govobci. Od skupno 530 volilnih upravičencev je glasovalo 482 krajanov oziroma skoraj 91 odstotkov upravičencev. Od teh se je 350 volilcev oziroma dobrij 66 odstotkov upravičencev odločilo za uvedbo samoprispevka, 125 jih je glasovalo proti. 7 glasov pa je bilo neveljavnih. Večidel krajanov se je referendumu udeležil že v dopoldanskih urah.

Uspešen izid referendumu pomeni možnost za precejšen napredok krajevne skupnosti Podbrezje. S samoprispevkom, začetek je predviden za 1. september letos, bodo v petih letih zbrali okrog 3,15 milijona dinarjev. Ob pomoči širše družbene skupnosti in pripravljenosti krajanov za pravstvovalno delo bo moč uresničiti načrtovana dela, katerih stroški so ocenjeni na dobrih 11 milijonov dinarjev.

H. Jelovčan

ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

čestitamo vam za
DAN BORCA

Dogovor velja za vse

Tržič – Izvršni svet tržiške občinske skupščine redno ocenjuje uresničevanje dogovora o družbeni usmeritvi razpoorejanja dohodka. Kršilci dogovora so razdeljeni v dve skupini, z njimi pa bo seznanjena tudi občinska skupščina.

Na torkovi seji izvršnega sveta so obravnavali problematiko temeljne organizacije združenega dela Zdravstveni dom, ki je prav tako kršitelj dogovora. Temeljna organizacija pojasnjuje, da v bistvu ne gre za kršitev, saj je občinska zdravstvena skupnost pristala na 3,3 odstotno povečanje zaposlenih, kar pa znača prav tolikšno povečanje mase za osebne dohodke, prav tako pa ni bila

ugodna startna osnova. Izvršni svet je menil, da mora Zdravstveni dom vseeno spoštovati dogovor in uskladiti razmerja do konca junija.

Ker je problematika doma širša, se je izvršni svet odločil organizirati razgovor z direktorjem temeljne organizacije in delovne organizacije, katere del je tržiška TOZD. Gre namreč tudi za problematiko izgube v letošnjem prvem tromesečju, za kršenje dogovora, za problematiko izplačevanja regresa in sodeležbe pri plačevanju storitev. Na seji izvršnega sveta so poučarili, da se delavci temeljne organizacije zavajo položaj, poslujejo gospodarno in isčejo notranje rezerve. -jk

Prisrčna proslavitev obletnice vselitev v nove prostore – Dolgo je tlela želja. V petek, 27. junija, so jo oskrbovali Centra slepih in slabovidnih dr. Antona Kržišnika iz Škofje Loke uresničili. Sami so pripravili in izpletali proslavo ob obletnici vselitev v nove prostore. Sproščeno so pesem spletli z zvoki citer, harmonike, kitare, z besedami o početju v novem domu, s spomini na težke dni našega boja, saj so proslavo posvetili tudi Dnev borca. Vmes so prikazali, kako telovadijo v urah rekreacije, celo nekaj šal so povedali. Pisano na predstava torej, prva sicer, toda uspešen začetek, ki nam je povedal, da so novi prostori starejšim, dali lepše življenje. Morda se jih bo poslej še vključili v skupno kulturno, rekreativno in zabavno domsko dejavnost. M. V.

Nepovezano delo kmetov

Razmere v kmetijstvu jeseniške občine so bile glavni predmet obravnave na nedavnih sejah zborov občinske skupščine – Organiziranost kmetijstva še vedno nezadovoljiva – Sklepi za povečanje kmetijske proizvodnje

Jesenice – Za kmetijstvo v jesenški občini so značilne svojevrstne razmere pri proizvodnji. Kmetijska proizvodnja namreč nekod poteka v skrajno težkih razmerah; gre za veliko nadmorsko višino, precejšnjo nagnjenost in razgibanost tal pa majhne površine strnjene obdelovalne zemlje. Ob tem je zastopanost družbenega kmetijstva povsem neznatna.

Naravne danosti so za razvoj kmetijstva dokaj skromne. Od skupno 37.467 hektarov ozemlja jeseniške občine je kar 52,5 odstotka gozdov. 25,8 nerodovitnega sveta in le 21,7 odstotka kmetijskih površin. Tako je najmanj površin, ki so namenjene pridobivanju hrane. In prav skromni plodni svet naglo požira urbanizacija; od 1971. leta, ko je bilo v občini 8.073 hektarov kmetijskih površin, pa do konca lanskega leta se je delež obdelovalne zemlje zmanjšal za skoraj polovico.

Krčenje kmetijskih površin ob napredku industrije je vplivalo tudi na zmanjševanje števila kmečkega prebivalstva. Ob popisu prebivalstva 1971. leta je bilo v občini 624 kmetov oziroma okrog 2,2 odstotka vsega prebivalstva, konec lanskega leta pa je bilo po grobih ocenah okrog 460 kmetov oziroma 1,6 odstotka vsega prebivalstva. Med 77 pravimi kmeti jih je večina stara od 50 do 60 let.

To so le nekatere od pomembnih značilnosti kmetijstva v jeseniški občini, na katere je v uvodu zasedanj zborov opozoril predstavnik oddelka za gospodarstvo, plan in finance ter sestavljalcem poročila o razmerah v kmetijstvu. Sicer pa obsežno gradivo podrobnejše opisuje razvoj zadržništva in kooperacije, organiziranost v kmečkih skupnostih in blejskem gozdnom gospodarstvu, proizvodno in naložbeno sodelovanje, tehnično opremljenost kmetijstva, poljedelsko-travnikiško proizvodnjo, pospeševalno, zemljiji-

ško in prostorsko ter živinorejsko-veterinarsko dejavnost, živilsko industrijo pa vlogo družbenopolitične skupnosti v razvoju družbenoekonomskega odnosov v kmetijstvu.

Zlasti slednje vprašanje je zbudilo precej zanimanja med razpravo o poročilu. Razprava v družbenopolitičnem zboru in zboru krajevnih skupnosti, v zboru združenega dela je tudi tokrat ni bilo, je dokazala, da se v jeseniški občini zavedajo potrebe po reševanju problemov v kmetijstvu, čeprav je ta gospodarska veja glede na industrijsko usmerjenost dokaj šibka. V družbenopolitičnem zboru so med drugim ugotovili, da na področju organiziranosti kmetijstva zadnja tri leta niso v občini storili niti koraka naprej. Sklenili so tudi, da bo treba organiziranost kmetijstva čimprej uskladiti z določili zakona o kmetijstvu in dokončno ugotoviti možno obliko povezovanja kmetov v občini.

Smiselno enak sklep je prav tako sprejel zbor krajevnih skupnosti po obsežni in kritični razpravi delegata iz krajevne skupnosti Žirovnica, ki je razen na številne probleme kmetov opozoril na formalno sklepanje v raznih organih družbenopolitične skupnosti. Ker je uresničevanje sprejetih sklepov že dalj časa na mrtvi točki, so razmere v kmetijstvu, kot je poudaril, iz dneva v dan slabše.

Vsi zbori so sicer potrdili obravnavano poročilo o kmetijstvu in obenem sprejeli ugotovitve in sklepe izvršnega sveta ter usmeritve predsedstva občinske konference Socialistične zvezne, katerih uresničevanje naj bi pripomoglo k izboljšanju razmer v kmetijstvu. Kljub temu moti nenehen razkorak med predlaganimi rešitvami predstavnikov gospodarstva in kmetjev. Sprejeti sklepi po predlogu izvršnega sveta namreč temeljijo na vsestranski izrabji zemlje in drugih možnosti za doseganje čim večjega pridelka, medtem ko kmetij-

ci vztrajno ponavljajo potrebo po ohranjanju in razširjanju kmetijskih površin. Zal se prvi tej možnosti povečanja kmetijske proizvodnje še bolj vztrajno odpovedujejo.

S. Saje

Vse več kooperacije

Čeprav so imeli vse od začetka leta težave z repromaterialom in surovinami, so v Škofjeloškem Obrtniku, v prvih letoskih mesecih dobro pošlovali. Ker ne morejo zaposlovati novih delavcev, so izkoristili vse notranje rezerve in je bilo tako poslovanje uspešno, čeprav so prvi meseci navadno v gradbeništvu – panogi s katero Obrtnik največ sodeluje – »mrtvi meseci«.

Največji problem, ki jih pesti pravzaprav že vse od začetka, so proizvodni prostori. Steklarsko delavnico imajo v Puštalskem gradu, druge prostore pa v Blaževi ulici pod Loškim gradom, vsi pa so popolnoma neprimereni za sodobno obrtno proizvodnjo. Zato so se s podjetjem Slikoplesk, ki se prav tako ukvarja s storitvami občanom in delovnim organizacijam, dogovorjajo za skupno vlaganje v izgradnjo novih prostorov. Narejen je že idejni projekt, tudi lokacijsko dovoljenje se ureja. Obrtnik bo v njih imel mizarsko delavnico, skladišče za parket in skladišče vnetljivih tekočin.

Obrtnik se vse bolj vključuje tudi v industrijsko kooperacijo. Uspešno sodeluje s Tehnikom, Gradiškom, Jelovico, LTH in Alplexom. Ti posli predstavljajo že skoraj polovico vse proizvodnje.

L. B.

Rast cen v prvih petih mesecih

Najhitreje v zadnjih mesecih

Podatki o letoskiem petmesečnem gibanju cen kažejo, da se je cenovni klopčič letos drugače odvijal, kot smo zapisali v resolucijo, saj so cene tako naglo rasle, da so se domala približale okviru, zapisanim za vse leto.

Kaj je privedlo do takšnega stanja? Verigo podražitev je prinesla v prvi vrsti dražja nafta, potem višja cene elektrike in premoga, poleg drugih so se zvišale tudi cene izdelkov črne in barvaste metalurgije. Porast cen nafta in dražji naftni derivati na primer, so v Jugoslaviji povzročili četrtočno od skupnega porasta cen pri proizvajalcih; v Sloveniji je bil ta vpliv manjši, zaradi znatno manjšega deleža nafta v proizvodnji. Medtem je elektrika za 21 odstotkov dražja kot je bila pred letom pa elektrogospodarstvo zahteva novo podražitev v drugem polletju. V primerjavi z lanskim decembrom je zdaj premog dražji za 67,7 odstotka. Na zvezni ravni so letos odobrili tudi višje cene izdelkom črne in barvaste metalurgije, tako da so se prilagodile cenam na svetovnem tržišču. Svoj delež v rasti cen so prispevali tudi dražji kmetijski pridelki in pa ukinitve nadomestila pri junčjem mesu, ki je od aprila zato dražje za dobrih 5 odstotkov.

Ob tem velja poudariti, da te podražitev predstavljajo okoli dve tretjini podražitev v industriji in nekaj manj kot dve tretjini podražitev pri cenah na drobno. Preostala tretjina podražitev gre na račun nekaterih cen, ki smo jih zadrževali, nekaj pa jih odpade na neupravičena povračanja cen. Tako kot prejšnja leta ima tudi letos velik vpliv na rast cen na drobno podražitev kmetijskih pridelkov, zlasti vrtnin in sadja, kar je skupaj z dražjim mlekom in mesom močno vplivalo na ceno hrane in višje živiljenjske stroške.

Po vsem tem lahko strnemo, da so letoskije cene letos porasle veliko bolj kot lani in to v Sloveniji in Jugoslaviji. Na zvezni ravni najhitreje rastejo cene industrijskih izdelkov, v Sloveniji pa cene storitev. Njihov porast je v letoskih petih mesecih skoraj podvojen in so s tem za sedaj znatno prekoračena predvidavanja za vse leto. Treba je poudariti, da so v Sloveniji rasle cene najhitreje kot v kateremkoli letu srednjoročnega obdobja doslej. Zato tudi ne preseneča podatek, da je stopnja inflacije, merjena s stopnjo rasti cen na drobno, maja dosegla 27,9 odstotka v Sloveniji in v Jugoslaviji 26,6 odstotka.

Največ izvaža blejski LIP

Delovna organizacija LIP Bled je najbolj uspešna delovna organizacija v radovljški občini, saj izdatno izvaža – Naložba v novo kotlovnico in v mehanizirano lupilnico na Rečici

LIP pa se mora še naprej truditi, da ohrani kupce in z njim ostaja v stalnih stikih.

Med naložbami, ki jih namerava LIP uresničiti v naslednjem srednjoročnem obdobju je najbolj pomembna skupna naložba z GG Bled v mehanizirano lupilnico na Rečici ter v posodabljanju svoje proizvodnje v vseh temeljnih organizacijah LIPa. Prav tako nameravajo zgraditi kotlovnico za predelavo lesnih odpadkov v Bohinjski Bistrici.

Podjetje ne namerava na novo zaposlovati, z boljšo tehnologijo bi radi povečali produktivnost in še več izvažati. Predvidevajo, da bodo imeli največ težav s surovino, saj je omenjena in njeno pomanjkanje ne dopušča, da bi se lesna podjetja še naprej širila.

D. Sedej

Sovlaganja za naložbe na manj razvitih področjih

Prihodnost je v razvoju celotne proizvodne verige

Gorenjsko gospodarstvo je začelo združevati sredstva za naložbe v manj razvitih področjih – Povezave tudi zaradi deviz

Čeprav so bili gospodarski rezultati letoskih prvih mesecov dokaj ugodni, stalno pada likvidnost gospodarstva in s tem tudi banke. Likvidnost težave Temeljne banke Gorenjske se prenašajo že iz lanskega leta. Do konca aprila so sredstva v banki v primerjavi z enakim lanskim obdobjem porasla za 661 milijon dinarjev. Pri tem so se sredstva gospodarstva znižala za 40 milijonov, sredstva negospodarstva pa so se povečala za 217 milijonov, sredstva občanov za 72 milijonov in krediti drugih finančnih institucij za 412 milijonov dinarjev. Naložbe banke so se v prvih štirih mesecih povečale za 1.083 milijona din. Kratkočrno naložbe v gospodarstvu za 216 milijonov din, investicijski krediti za 288 milijonov, odkup vrednostnih papirjev za 454 milijonov in za stanovanjsko-kunalno izgradnjo 125 milijonov din. Izredno intenzivno teče koriščenje kreditov za stanovanjsko gradnjo in črpanje investicijskih kreditov, ki so bili odeneti že lani in predlani.

Preseganje kreditnih odnosov in prehajanje na dohodkovne povezave poteka zelo počasi. Lani je bilo od vseh kreditov odobrenih komaj 14 odstotkov sovlaganj. Zal pa mnogočrator povezave med uporabnikom združenih sredstev in sovlagateljem tečejo v obe smeri z namenom, da bi oba pridobila čimveč bančnih sredstev. Več pa je bilo letos združevanj sredstev za pridobitev deviz.

Razvesljivo je tudi, da je gorenjsko gospodarstvo začelo združevati sredstva za vlaganja v manj razviti področjih v Sloveniji in Jugoslaviji. Tako bo Exoterm sovlgal v Beltu Črnomelj, Gorenjska predilnica v Bači Podbrdo, KŽK v sojarno Zadar, Peko v TOZD Ludbreg, Peko v Požnanovac, Sava v TOZD Regenerat v Rumi, Alpetour v Yu Bandag v Smederevski Palanki, Iskra Reteče v proizvodnjo gospodinjske opreme v Azanji pri Smederevski Palanki in Peko v gradnjo trgovskega centra Koteka v Splitu.

Pripravljajo še sovlaganja Save v Zdravilišče Rogaska Slatina, Iskra TOZD ERO v Mursko Soboto in MIG Mesoizdelki Škofja Loka v obrat proteinov v Črnomlju.

Poslabšani likvidnostni položaj temeljnih organizacij in bank ter sprejeti stabilizacijski ukrepi dobesedno zahtevajo hitreje združevanje sredstev, vendar pa je v praksi še vedno prisotnega veliko ozkega podjetniškega obnašanja posameznih temeljnih organizacij, kar otegne doseganje začrtanih ciljev. To se kaže v težnjah mnogih TOZD, da vsa sredstva namenjajo le za lasten razvoj, ne glede na potrebe celotne reprodukcijske verige.

L. Bogataj

MESNA INDUSTRIJA MDR DS Skupnih služb DO MIG Škofja Loka

Komisija za MDR DS Skupnih služb objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. KNJIGOVODJO OSNOVNIH SREDSTEV

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima SŠI ekonomske smeri,
- da ima eno leto delovnih izkušenj

2. DELO KURIRJA

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima NŠI administrativne smeri,
- da ima eno leto delovnih izkušenj

Pod točko 1. se sklepa delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom, pod točko 2. se sklepa delovno razmerje za nedoločen čas s skrajšanim delovnim časom 4 ure dnevno.

Kandidati naj pošljajo prijave v roku 15 dni po objavi na naslov: DO MIG DS Skupnih služb, Škofja Loka, Mestni trg 20.

Ljubljano) usmerja mnogo Gorenjecev. Sestav vpisa na gorenjskih šolah torej ni istoveten s poklicnimi usmeritvami gorenjskih učencev.

MANJŠE ZANIMANJE ZA EKONOMSKO IN UPRAVNO-ADMINISTRATIVNO PODROČJE

V primerjavi prijav letoskih generacij gorenjskih osmošolcev z lanskimi prijavami je viden upad prijav na področju gozdarstva. Nekoliko manj zanimanja je za kemijo, več pa za farmacijo. Posebej okrepljene so letos prijave na področju prometa in zvez – domala potrojene. Porasel je delež prijav za zdravstveno področje, nekoliko tudi za gostinstvo in turizem ter trgovino. Glede na sorazmerno močno lesno industrijo na Gorenjskem smo lahko zadovoljni s povečanjem prijave za to stroko.

Zanimiv in presenetljiv je padec prijav na ekonomskem in upravno-administrativnem področju. Lani je bilo 16,7 odstotka generacije za to področje, letos samo 12,4 odstotka. Sorazmerni delež se je torej manjal za četrtnino, kar je že pomembna sprememb. Zmogljivosti teh šol so se zato kar dobro ujele s prijavami. Brez posebnih raziskav ne moremo izluščiti vzročnikov za te spremembe, zato poskusimo z domnevo, ki se zdi bolj verjetna. Menimo namreč, da je poleg drugih razlogov (načrtnega usmerjanja ipd.) zmanjšanje prijav oblikovala politika zaposlovanja. Približno takole: starši so v zadnjem času neposredno in stvarno doživljali zaviranje zaposlovanja, ki je bilo zlasti izrazito v nematerialni proizvodnji. Prepričali so se, da se vrata »pisarn« resno zapirajo in s tem tudi kadrom ekonomskega in administrativnega profila. To otipljivo spoznanje se je hitro preneslo na otroke in njihove odločitve.

Seveda gre le za domnevo. Če bodo tokovi zaposlovanja tudi v prihodnje odnašali s sabo poklicne odločitve, tedaj se bo morda domneva že spremenila v trdi.

Franc Belčič

Ali politika zaposlovanja že vpliva na vpis

Prvi krog vpisov v srednje šole se sklepa. Docela natančnih podatkov še ni, saj so se prav v teh dneh zvrstile številne preusmeritve učencev. Sicer pa bodo šole, ki so jim ostala prosta mesta, vpisovale vse do jeseni. Zato bodo končni in uradni izidi na voljo šele v oktobru.

VPIS NA GORENJSKE SOLE NI ENAK VPISU GORENJSKIH UČENCEV

Za okvirno oceno smo uporabili podatke o prijavih, ki so se dotele z osnovnih šol do 30. maja. Ob tem se srečamo z dvema vidikoma, ki se v praksi včasih měšata in neustrezeno kombinirata, kar lahko nekoliko izkrivi podobno v vpisu. Podatke namreč z ene strani razvrščamo tako, da ugotavljamo vpis v gorenjske srednje šole, po drugi strani pa gledamo vpise gorenjskih osmošolcev v različne

20

TRŽIČ

20. SEJA
DRUŽBENO
POLITIČNEGA ZBORA
SKUPŠCINE OBČINE
TRŽIČ, ponedeljek,
7. julija ob 17. uri v mali
sejni sobi skupščine
občine Tržič

20. SEJA ZBORA
KRAJEVNIH
SKUPNOSTI OBČINE
TRŽIČ, sreda, 9. julija
ob 17. uri v mali sejni
sobi skupščine občine
Tržič

20. SEJA ZBORA
ZDRAŽENEGA DELA
SKUPŠCINE OBČINE
TRŽIČ, sreda, 9. julija
ob 17. uri v veliki sejni
sobi skupščine občine
Tržič

Dnevni red

Delegati zborov tržiške občinske skupščine bodo na ponedeljku in na sredini zasedanjih najprej izvolili komisije za verifikacijo pooblaščil, ugotovili sklepnočnost, razpravljali o zapisnikih zadnjih zasedanj ter obravnavali poročilo o urešnjevanju sklepov zadnjega seje.

- Nato bodo obravnavali:
- predlog za podelitev plaket mesta Tržič
- predlog družbenega dogovora o urešnjevanju kadrovske politike v tržiški občini
- osnutek dogovora o temeljih družbenega plana občine Tržič za obdobje 1981-1985
- osnutek dogovora o skupnih temeljih planov gorenjskih občin za prihodnje srednjeročno obdobje
- predlog programa dela zborov skupneste občine Tržič za drugo poljetje letosnjega leta
- poročilo o delu upravnih organov skupščine občine Tržič
- poročilo o urešnjevanju družbenoekonomskih politik na področju razporjejanja dohodka in oblikovanja sredstev za osebne dohodke v letosnjem prvem tromešecu
- predlog odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov in strokovnih služb
- predlog odloka o pobratjenju občine Tržič z občino Zaječar
- predlog odloka o dopolnitvi zazidalnega načrta B-4 v Bistrici pri Tržiču
- sklep o uporabi sredstev solidarnosti za izpolnitev obveznosti Slovenije v letu 1980 za plačilo prispevka kot kredit republike Crni gori
- sofinanciranje urejevanja planine Javornik
- razrešitev člena izvršnega sveta, imenovanje direktorja Geodetske uprave v Kranju in delegacije, ki bo obiskala Zaječar
- odgovore in vprašanja delegatov in delegacij

Po novem še učinkovitejši

Izvršni svet predlaga skupščini razpravo in sprejem odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov in strokovnih služb. V javni razpravi je bilo dano več pripombe. Povsed so poudarjali, da morajo upravni organi in delavci strokovnih služb opravljati delo v skladu z zakoni in v interesu delovnih ljudi in občanov. Upoštevajo naj se stabilizacijski ukrepi. Delovanje teh organov in služb je treba približati ljudem in njihove zadeve in zahteve hitreje reševati. Nova organizacija po sodbi Tržičanov ne sme povzročiti novega zaposlovanja v teh organih in službah, ampak prispeti v kvalitetnejšemu delu in učinkovitosti.

Predlog določa, da bi oblikovali v Tržiču dva komiteja: za družbeno planiranje in gospodarstvo ter za urejanje prostora in varstvo okolja. Pristojnost uprave za družbene prihodke se širi tudi na področje ugotavljanja izvora premoženja ter pripravljanja predlogov za odmero davka od nenapovedanih dohodkov. To so sedaj delase posebne komisije. V predlogu za razliko od osnutka ni nekaterih določil, ki so že zapisana v statutu občine. Določeno je tudi usklajevanje dela med upravnimi organi in strokovno službo. Sicer pa za upravne organe in strokovne službe velja določilo, da se morajo ravnati po ustavi in zakonih ter smernicah občinske skupščine ter izvršnega sveta. Tržičani naj bi imeli po novem na področju občinskih upravnih organov komite za družbeno planiranje in gospodarstvo, komite

DOGOVORIMO SE

Osnutek družbenega plana tržiške občine

Odločitev za prihodnjih pet let

V organizacijah združenega dela in skupnostih tržiške občine zamujajo pri oblikovanju samo-upravnih sporazumov o temeljih planov, ki so osnova dogovora o temeljih družbenega plana občine, zato poziv, naj se dela lotijo resneje – Trenutek za odstranitev neusklenjenosti, ki se kažejo predvsem pri družbenih dejavnostih

Izvršni svet občinske skupščine daje delegatom v razpravo in potrditev osnutek dogovora o temeljih plana tržiške občine do leta 1985, ki ga je pripravila planska komisija izvršnega sveta. Temelji družbenega plana občine bodo določili naloge pri razvoju občine, ki pa morajo izhajati iz samoupravnih sporazumov o temeljih plana nosilcev planiranja. Pri slednjih je opaziti zaostanek pri delu, zato izvršni svet predlaga skupščini, naj pospeši pomemben proces družbenega planiranja. Javna razprava o osnutku bo trajala do konca septembra, kar je priložnost za nadoknadenje zamujenega. Le tako bodo lahko vsa področja dogovora o temeljih družbenega plana občine usklajena, realna in obvezujoča. V osnutku so prisotna nekatera neskladja. To še posebej velja za družbene dejavnosti, katerih plani so preobsežni, upoštevajoč materialne možnosti. Javna razprava mora oblikovati prednostne naloge, prav tako pa določiti, kaj reševati in graditi s pomočjo novega samoprispevka, če bo volja zanj, kaj s svobodno menjavo dela in kaj z namenskim združevanjem denarja organizacij združenega dela. Tako bo treba reševati problematiko gradnje varstvenih ustanov, vlaganj v kulturo, gradnje športne dvorane, komunalnih naprav in drugih objektov splošne rabe. Neusklenjenosti so tudi na gospodarskem področju. Zdrženo delo je na primer pri gospodarski rasti, zaposlovanju in investicijah veliko bolj optimistično kot osnutek občinskega dogovora.

Deset glavnih ciljev so zapisali Tržičani v osnutek dogovora. Bogatili bodo samoupravne družbenoekonomiske odnose in krepili vlogo delavca in občana, vzpodbujali gospodarsko rast na osnovi sodobne tehnologije, večali izvoz in manjšali uvoz.

Za urejanje prostora in varstvo okolja, oddelek za občno upravo in proračun, oddelek za ljudsko obrambo, oddelek za notranje zadeve in upravo za družbene prihodke. Geodetska uprava je skupna s Kranjem, inšpekcije pa bodo enotne za vso Gorenjsko.

Predlog sklepa in odloka

PREDLOG ODLOKA O DOPOLNITVY ZAZIDALNEGA NACRTA B-4 V BISTRICI PRI TRŽIČU – Izvršni svet predlaga delegatom občinske skupščine v razpravo in potrditev predlog odloka o dopolnitvi zazidalnega načrta B-4 v Bistrici pri Tržiču. Predlog je v javni razpravi, s pripomombami pa sta ga dopolnil svet krajevne skupnosti Bistrica in komisija za urbanizem pri izvršnem svetu. Vse pripombe so v predlogu upoštevane.

SKLEP O UPORABI SREDSTEV SOLIDARNOSTI IZPOLNITEV OBVEZNOSTI SLOVENIJE V LETU 1980 ZA PLAČILO PRISPEVKVA KOT POSOJILA SR ČRNI GORI – Zakon o sredstvih za odpravo posledic katastrofalnega potresa v Crni gori med drugim določa, da morajo socialistične republike in pokrajini zagotoviti 13 milijard 699.635.000 dinarjev posojila Crni gori. Na Slovenijo odpade za leto 1980 456.105.100 dinarjev posojila. Republiški izvršni svet je proučil številne možnosti zagotovitve sredstev za posojilo, vendar je menil, da je najprimernejši vir denar solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč. S takim predlogom je soglasil tudi odbor podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja sredstev solidarnosti. Izvršni svet SRS bo določil dinamiko nakazovanja sredstev. To bo brez dvoma obremenilo gospodarstvo, ki še sicer težko premaguje zaostrene pogoje gospodarjenja, vendar je tak način izpolnitve obveznosti še najprimernejši. Vprašanje pa je, kako ravnati z vrnjenim posojilom. Slišati je mnenja, da je denar najprimernejše vrniti zdrženemu delu kot pa da leži neizkorisčen. S predlaganim sklepom soglaša izvršni svet tržiške občinske skupščine in ga predlaže delegatom skupščine v sprejem.

Prijateljstvo prerašča v bratstvo

Pred dobrimi petimi leti se je začelo sodelovanje med Tržičem in Zaječarjem v Timoški Krajini, ki se je bogatilo in krepilo ter preraščalo v bratstvo – Predlog odloka o pobratenu

Vlak bratstva in enotnosti ni v povoju letih zbljževal le ljudi, ki so skupaj prenašali strahote vojne in izgnanstva, temveč so se te vezi širile tudi na druga področja. Tako se je leta 1975 začelo sodelovanje med Tržičem in Zaječarjem v Timoški Krajini, občino, ki združuje nad 70.000 ljudi, gospodarsko bogato in zanimivo, ležeče ob meji z Bolgarijo. Tega leta je bil dogovoren okvirni program sodelovanja. Leto se je bogatilo in širilo. Srečevalo se so delegacije občinskih skupščin in družbenopolitičnih organizacij, spoprijateljili so se učenci osnovnih šol, kulturniki in brigadirji. Velik je interes za gospodarsko sodelovanje. Tudi tu so bili že vzpostavljeni prvi stiki. Programi sodelovanja so že oblikovani tudi za druga področja.

Sodelovanje med Tržičem in Zaječarjem že prerašča okvire normalnega sodelovanja. Na obeh straneh volja in želja po pobratinstvu, po podpisu listine o pobratenu, ki naj bi bila podpisana septembra letos v Zaječarju. Občini sta dogovorjeni, da o pobratenu sprejemata ustrezne odloke. Predlog tržiškega je na dnevnem redu seje občinske skupščine. Predlagal ga je izvršni svet, listino o pobratenu pa naj bi podpisala predsednika obeh občinskih skupščin.

V tržiški občini prav tako deluje odbor za sodelovanja z Zaječarjem, ki usklajuje in usmerja sodelovanje.

Predlogi prispevali k popolnosti

Komisija za spremljanje izvajanja družbenega dogovora o kadrovski politiki je osnutek dogovora o urešnjevanju kadrovske politike v tržiški občini po marčni seji občinske skupščine dala v javno razpravo, ki je s predlogi prispevala k popolnosti dokumenta, o katerem bodo sklepali tržiški delegati prihodnjih ponedeljek in sredo

Tržiška občinska skupščina je marca potrdila osnutek družbenega dogovora o urešnjevanju kadrovske politike v občini. Osnutek je bil dopolnjen že na sejah družbenopolitičnega zbora in zboru združenega dela in predstavništva občinskih konferenc SZDL in ZSMS pa so posredovali pripombe med javno razpravo, ki je trajala do 18. aprila in je v marčem prispevala k popolnosti dokumenta. Delegati se bodo tako lahko v ponedeljek in sredo lažje odločali.

Predlog družbenega dogovora o urešnjevanju kadrovske politike v tržiški občini obravnava cilje dogovora in družbenega življenja. Del dogovora so tudi plani večjih organizacij združenega dela. Tržičani veliko gradijo na industriji, na povečevanju izvoza, na boljši tehnologiji, na znanju in manjši stopnji zaposlovanja.

Družbene dejavnosti niso v ozadju. To še posebej velja za izobraževanje, varstvo najmlajših, kulturo in telesno kulturo.

Tu je veliko nalog kot uvajanje podaljšanega bivanja in celodnevne šole, popravilo nekaterih kulturnih objektov v občini,

gradnja športne dvorane, razstavitev zmogljivosti vrtcev in jasli,

popravilo planinskih domov. Plani krajevih skupnosti so dosti realni, če bodo tudi krajanji sami z delom in denarjem prispevali k napredku. To pa že nekajkrat so.

Razrešitev in imenovanja

Predsednik izvršnega sveta tržiške občinske skupščine Janez Ivnik predlaga zborom občinske skupščine, da se Vladimir Erjavšek razreši članstva v izvršnem svetu s koncem junija. Vladimirja Erjavška je občinska skupščina izvolila za družbenega pravobranilca samoupravljanja tržiške občine. Predlog za novega člena izvršnega sveta bo predložen septembra, po opravljenem zadnjem predstavnikom.

Predsednik izvršnega sveta prav tako predlaga zborom skupščine, da imenuje Božidarja Demšarja za direktorja Geodetske uprave občin Kranj in Tržič. Zaradi reorganizacije državne uprave je potrebno ponovno imenovanje. Kranjska skupščina je to že storila. S predlogom je soglašal koordinacijski odbor za kadrovsko vprašanja občinske konference SZDL Tržič. Božidar Demšar naj bi začel opravljati dolžnost direktorja Geodetske uprave od 1. julija dalje.

Odbor za sodelovanje med občinama Zaječar in Tržič, ki ga vodi Lovro Cerar, predlaga sestavo delegacije, ki bo obiskala Zaječar 7. septembra, ko praznuje prijateljska občina svoj praznik. Ob tej priložnosti bo v Zaječarju podpis listine o pobratenu. Tja bodo odpotovali tudi tržiški kulturniki ter nekoliko številnejša občinska delegacija, ki naj bi jo sestavljali predsednik skupščine, predsednika konferenčne ZKS in SZDL, predstavniki skupščinskih zborov in vseh družbenopolitičnih organizacij, predstavniki izvršnega sveta ter kulturne skupnosti.

Disciplina se zboljšuje

Izvršni svet občinske skupščine seznanja skupščino s poročilom o urešnjevanju družbenoekonomskih politik na področju razporjejanja dohodka in oblikovanja sredstev za osebne dohodke v prvem tričmesecu leta 1980. Izvršni svet redno spremlja urešnjevanje dogovora. Podatki za prve tri meseca govorijo, da je tržiško gospodarstvo doseglo za 32 odstotkov višji dohodek, sredstva za osebne dohodke pa so bila večja za 27 odstotkov. Ker bi smela na osnovi dogovora naraščati le za 22,8 odstotka, pomeni, da je bila rast denarja za osebne dohodke za 4,3 odstotka previsoka. Dogovorjene okvire so prekoračili Tovarna obutve Peko, TOZD Lepenka Kartonažne tovarne Ljubljana, Gozdno gospodarstvo, Mercator, Zelenica, Rog – TOZD Cevarna in SAP TOZD Gorenjska.

Izvršni svet poudarja, da je po štirih mesecih položaj bolj usklajan in da se utegne slike ob polletju še zboljšati, saj je konec junija zadnji rok za uskladitev. Ob polletju mora tudi negospodarstvo uskladiti razporjejanje dohodka. Masa za osebne dohodke ne sme biti več kot za 10 odstotkov večja od lanske.

Krištelji navajajo najrazličnejše vzroke za prekoračevanje, vendar je treba vztrajati, da bo na tem področju vladala usklajenost.

Čari kamnov in okamnin

Minula osma mednarodna razstava mineralov in fosilov v Tržiču je bila doslej najbogatejša — Razen nakita, kristalnega stekla ter neobdelanih kamnov in okamnin so obiskovalce očarale tudi zanimive zbirke, pričevanja o davnem življenju na naših tleh

TRŽIČ — V soboto in nedeljo sta v osnovni šoli heroja Bračiča v Biestrici pri Tržiču komite za mednarodne razstave mineralov in fosilov ter domače društvo prijateljev mineralov in fosilov pripravila tradicionalno, letos že osmo po vrsti, mednarodno razstavo mineralov in fosilov. Pokrovitelji razstave, ki zahteva ne samo ogromno dela, pač tudi dosti denarja, so bili tokrat Trboveljčani; rudarsko industrijska skupnost Rudis, skupščina občine, revirske energetski kombinat Edvard Kardelj in Zlatastvo.

Kulturni koledar

BLED — V Festivalni dvorani bo še do 3. julija odprta razstava likovnih del Albina Polajnarja.

CERKLJE — V četrtek, 3. julija, ob 20.15 bo v dvorani zadružnega doma nastopil domači pevski zbor Davorin Jenko. Koncertni program obsega nekaj pesmi v spomin tovaršu Titu, posebej zanimiva bo za moški zbor prirejena »Ide Tito preko Romunije«. V drugem delu koncerta pa bodo pevci zapeli slovenske ljudske pesmi. Povedati moramo, da bo to prvi koncert v preurejenem zadružnem domu, saj so pevci s prostovoljnimi delom usposobili oder in dvorano za tovrstne prireditve.

GORIČANE — V dvorcu Goričane pri Medvodah je na ogled razstava »Umetnost Meconde iz Tanzanije«. Poleg tega so odprli še razstavo sodobne afriške literature.

KRANJ — V Prešernovi hiši je odprta razstava del koroskega slikarja Valentina Omara, v kleti iste hiše pa razstava del slikarja Miha Dalla Valle. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava del članov Društva tirolskih likovnih umetnikov iz Innsbrucka; predstavljajo se Erich Keber, Franz Lettner, Hilde Nöbl, Herbert Danler, Reiner Schiestl, Ernst Schröfenerger, Walter Honeder, Fritz Berger in Inge Höck. V mali galeriji Mestne hiše si lahko ogledate razstavo rish akademskega slikarja Tomaža Kržšnika, v Stebriščni dvorani pa razstavo »Prostor, grafika in poezija«, ki sta jo pripravila Nejc Slapar in Irma Kern. Vse razstave bodo na ogled do 27. julija; vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih so zahteve.

SKOFJA LOKA — V galeriji na loškem gradu je odprta razstava likovnih del, ki jih razstavlja Anton Dolenc in Stane Jarm. Na ogled bo še do jutri, 2. julija. V četrtek, 3. julija, bodo odprli potujočo dokumentarno razstavo »Izgnanci«, posvečeno med vojno preseljenim Slovencem v Srbijo. Razstava je tako kot stalne muzejske zbirke na ogled vsak dan razen ponedeljka od 9. do 12. in od 14. do 17. ure.

TRŽIČ — V sredo, 2. julija bodo v Kurnikovi hiši odprli razstavo fotografij Karla Pesjakova iz Krovorja, člena švedskega fotografskega kluba FK Hässleholm, kjer je požel že vrsto laščnih priznanj: lani in predlani je bil prvak kluba, letos pa je dosegel tudi prvo mesto na tekmovanju Skånefoto 1980. na tekmovanju fotografov z vse Švedske pa je bil letos tretji. V tujini je razstavljal že trikrat, tržiškemu občinstvu pa se predstavlja prvič z razstavo »Južoslovija in Švedska v fotografiji«. Na ogled bo do konca julija.

V petek, 4. julija, bodo v Paviljonu NOB odprli potujočo razstavo del gorenjskih likovnih skupin, ki jo je pred časom spodbudila likovna sekcija Iskre-Elektromehanike Kranj. Vsak dan od 17. do 19. ure bo na ogled okrog 50 del gorenjskih likovnikov.

Čeprav so v Tržiču letos pričakovali okrog štirideset razstavljalcev iz domovine in tujine, kar je za največjo razstavo te vrste v Jugoslaviji lepa številka, je bilo sodelujočih še

Zelo mikavna je bila tudi zbirka mineralov v prirodi, ki so jo za letošnjo prireditve posodili Beogračani, razstava o krapinskem pračloveku iz Zagreba ter plastike iz lignita in poškrega marmora.

Tolikšen odziv domačih in tujih razstavljalcev, porojen predvsem iz zanimanja za predelavo kamnov in okamnin v naki, je pred prirediteljev postavil vprašanje prostora, ki v osnovni šoli postaja že pretesen. Nanj, čeprav za Tržič predstavlja pravcati problem, bo treba čim prej

več. Razstava in prireditelji so pač v minulih letih dobili nalepko »kvaliteta«, pozna pa se tudi, da se tržiško društvo prijateljev mineralov in fosilov vedno bolj povezuje navzven.

Na razstavi, ki je pritegnila veliko obiskovalcev, je bilo moč videti, menjati ali kupiti zanimive primerke mineralov z najrazličnejšimi koncev sveta, nakti iz celjske Zlatarne, ohridske bisere v filigranu ter kristalno steklo iz zajecarske tovarne kot »pokušino« za bodoči mednarodni salon kristalnega stekla v Tržiču.

Obiskovalce, zlasti še strokovnjake, pa so pritegnile tudi druge zbirke. Na prvem mestu velja omeniti mineraloško in paleontološko zbirko tehniškega muzeja jeseniške železarne, ki vsebuje prikaz rud ter fosilov iz jeseniškega in tržiškega območja. Najstarejši imajo okrog tristo milijonov let. Ob tej prilnosti je tržiško društvo izdalo zanimiv vodnik avtorja dr. Antona Ramovša. Po poteku okamelega življenja v tržiškem prostoru.

H. Jelovčan

odgovoriti, če naj bodo razstave dejansko vedno bogatejše.

Poskus, kako preseči tradicionalno vsebino, je bil letos razen zgodovinskih zbirk tudi prvič izvedeni seminar. Sodobni vidiki geologije in mineralogije, ki so se ga udeležili učitelji iz gorenjskih osnovnih in srednjih šol. Prihodnje leto ga nameravajo pripraviti za širši slovenski prostor.

Program za deveto in deseto mednarodno razstavo mineralov in fosilov v Tržiču so podpisniki družbenega dogovora o financiranju razstave, teh je zdaj okrog trideset, že osvojili. Sestali so se v soboto dopoldne ter se dogovorili še o pokroviteljih razstav v naslednjih petih letih, o okvirnih programih sodelovanja z gospodarsko zbornico Slovenije, z raziskovalno in izobraževalno skupnostjo Slovenije ter o mednarodnem sodelovanju z zahodnimi in vzhodnimi državami, posebno pa z deželami v razvoju.

H. Jelovčan

Ta torek je akademski kipar Tone Logonder iz Škofje Loke oddal v livarno še poslednji detalj reliefsa za novi spomenik na Prtovcu. Motiv na sliki ponazarja partizansko bolnico na Prtovcu, ki je začela s povsem preprostim orodjem. Za prvo amputacijo noge je služila navadna žaga za drva, za anestezijo ni bilo drugega kot žganje ...

Foto: F. Perdan

Ljudska umetnost na Gorenjskem

Razstava, ki bo konec julija gostovala v Beljaku, smo najprej predstavili doma, v Mestni hiši v Kranju. Z gradivom svojih zbirk sodelujejo gorenjski muzeji: prireditelj Gorenjski muzej, ki je prispeval največ gradiva, Čebelarski muzej iz Radovljice, Loški muzej iz Škofje Loke, Muzej iz Kamnika, nekaj predmetov je prispeval tudi Slovenski etnografski muzej.

Zasnovana je tradicionalno in pretežno predstavlja ljudsko umetnost na vasi. Vendar že prerašča ustaljeni okvir. K temu je z gradivom in besedilom prispeval Gorazd Makarovič, radikalni korak pa je naredil Cene Avguštin, ki je prikazal stičišče visoke in ljudske občutene umetnosti obrtnikov in podobarjev. Razstava je s tem dobila globljo časovno dimenzijo: spodnja meja prikazovanja ljudske umetnostne ustvarjalnosti na Gorenjskem je postavljena v 15. stoletje, vendar sklenjeno sledimo razvoju še od začetka 16. stoletja v glavnem na področju ljudskega stavbarstva, pa vse do 18. stoletja, ko imamo na voljo več gradiva. starejše sestavine odkrivamo le še na področju oblikovanja naselij in pokrajine, kar je kot novost razstavne prakse vsaj deloma zastopano tudi na kranjski razstavi. Skrumno, a vendarle, iz tradicionalnih okvirov izstopa gradivo s področja mestne kulture: na primer voščene podobe s cvetjem, rezljani modeli za podobnjake iz medenega testa, ki so jih najprej izdelovali loške uršulinke, iz mesta pa se je ta umetnost oblikovanja razširila tudi v loško okolico.

Sodobnejša je tudi zasnova razstave z razporeditvijo gradiva ne toliko po skupinah podobnih predmetov ali po časovni opredelitvi kot po njihovi namembnosti. Okrog dvesto izvirnih eksponatov je predstavljeno v vsebinsko zaokroženih poglavjih: naselja, stavbarstvo, notranja oprema cerkva in znamenj, notranja oprema hiše, prazniki.

Razstava torej vendarle kaže premike, ki so plod novejših spoznanj in pogledov. Delež Gorenjskega muzeja bo po vrtniti razstave iz Beljaka dobil trajnejše mesto v Mestni hiši. Z novejšimi etnološkimi in umetnostno-zgodovinskimi pogledi na ljudsko umetnost bo dobil polnejšo vsebino. Treba bo raziskati sestavine ljudske umetnosti v mestnih sredinah in bolj spoznati delež ljudskoumetnostnega ustvarjanja današnjega človeka. Problemi so živi. Delo in spoznanja, skupna prizadevanja umetnostnih zgodovinarjev in etnologov bodo gotovo odkrila pravo pot. Poleg vsebinskih dopolnitiv je končni cilj tudi časovni okvir, saj bo v dopolnjeni obliki razstava živo segla tudi v današnji čas.

A. Novak

Takle kup priznanj so na zadnji mednarodni razstavi v New Delhi požete učenke Jolande Pibernikove z osnovne šole Simona Jenka, kar dve te skupinici pa sta podobno priznanje s te velike likovne razstave dobili že drugič. Na sliki ni Ksenije, ker že uživa počitnice. — Foto: F. Perdan

Dobre učenke, dobre risarke

Lepa zbirka priznanj

Številnim priznanjem za likovna dela so letos učenci OŠ Simona Jenka v Kranju dodali še nova priznanja — Osem učenk likovne pedagogije Jolande Pibernikove se je izkazalo na mednarodnem likovnem tekmovanju

Natalija Mojstrovič: »Rada risem, tudi doma, najraje z barvami.« Vilma Šteter: »Saj rada risem in vesela sem, če risba uspe, toda še raje imam v šoli telovadbo.«

Barbara Pibernik: »Na televiziji sem videla film o can-canu, to sem narisala in kot kaže je bilo uspešno. Sicer pa doma tudi risem, takoj za zabavo, pišem pa tudi zgodbe.«

Ksenija Gantar je dobila za svojo risbo priznanje, narisala je portret prijateljice.

Tea Kukec: »Malo več že vem o risanju, saj doma gledam očetu čez rame, pa tudi svetuje mi kdaj, če kaj vprašam, poučuje pa me seveda ne, saj potem risanje ne bi bilo več tako zanimivo zame.«

Ne samo ta dekleta, ki so med tisoči drugih otrok pokazala, da nekaj znajo, prav tako so priznanja tako z domačimi kot tujimi tekmovanjih, posebno veselje tudi za pedagog. »Res mi je v veselje,« pravi Jolanda Pibernikova, likovni pedagog, »da se moja prizadevanja, da v okviru šolskega likovnega programa učenci kar najbolj pokažejo svojo ustvarjalnost, obrodila. Ni ga namreč pričnjava, kot je to, ki ga prinese uspešna likovna vzgoja: težko je izbirati teme, ki omogočijo otrokom, da se izražajo likovno originalno, a klub temu po pravilih.« Dekleta so res veliko pokazala, tako da to ni moglo uiti ocenjevalni komisiji v New Delhi, ki je verjetno opazila tudi to, da se je tako stalnim razstavljalcem, kot so mladi likovníci Jolande Pibernikove, uspešno izogniti takim »pastem«, kot je naprimero pojavljanje likovnih tem.

Maria Pibernik: »Rada risem, vendar pa me risanje spet ne zanima toliko, da bi bil lahko to moj poklic. Andreja Dežman: »Rada imam barve, naslikala sem kmečko očet, sicer pa mi je najbolj všeč geografija.« Tatjana Seražin: »Moja risba je predstavljala taborni ogenj, likovni motiv pa je bila igra svetlobe.«

L. M.

Katastrofalni potres
v Brusu,
Pobrateni občini

Mita joče: zdaj nima ničesar več

Pretreslo me je in osupnilo: ljudje pod Kopaonikom so preveč ponosni, da bi rekli: pomagajte in preveč poštene, da bi vzel kredite, ker jih ne morejo vrniti – Prej so imeli tako zelo malo, zdaj nimajo ničesar več – Pomagajmo Brusu kot so vaščani nesebično pomagali v letih med vojno gorenjskim in slovenskim izseljenim družinam

Na pragu srbske hiše, tam dalet na jugu Srbije, v kraju Brus, se je nekoga dne med vojno sramljivo ustavila neka deklica, Slovenka. Kaj veš, ali je bila iz izseljene kranjske Kompartovete, radovljščice Mulejeve ali ljubljanske Kersnikove družine, saj je bilo tedaj v Brusu in v okolici sto in več izseljenih slovenskih družin.

Kar stala je tam, pred hišo Golubovićev in izpod čela opazovala gospodarja, ki ji je prijazno ponujal prve jagode. Nabral jih je prav zanjo, za tega dekliča, ki je vsak dan mimo njegove hiše hodil in menzo, kjer so se Slovensci hranili. »Vzemi, vzemis, ji je prigovarjal, a mala Slovenka se ni in ni mogla odločiti. Zrla je mimo njega, zrla je na mizo za njim, kjer je ležal velik hlebec kruha.

»Ali jih ne maraš,« je bil že kar malce razočaran stari Golubovič in deklica je občutila njegovo gremkovo, zato je vzela posodicu z jagodami. Ni jih poskusila, ni se ganila, kar naprej je zrla mimo gospodarja, na mizo, na kruh. Stari Golubovič se je presenečen ozrl in tedaj ga je ob nenadnem spoznanju boleče stisnilo prisiljeno zahipal.

Obrnil se je, ji odrezal velik kos kruha. Na koncu vrtu se je deklica obrnila in komaj slišno dahnila: »hvala«. Tedaj se je stari Golubovič pogrenil vase ter prisiljeno zahipal.

Ko se je 18. maja letos, ob devetih zvečer, v Brusu in v vseh 58 naseljih strahovito stresla zemlja, ko je s Kopaonika grmelo in bučalo, so se ljudje na smrt prestrašili.

»Ne da se opisati, kako grozno je, kadar zemlja valovi, ko hoče odtrgati s površja vse živo. Zdeto se je, kot da prihaja strahote val nekje z juga, val, ki nas bo zbrisal, uničil. In zraven še tisto obupno, peklenko grmenje v no-

trnosti. Pomislili smo: sodni dan, vsega je konec,« ponavlja ljudje, kamorkoli že prideš, prestrani se zdaj, kajti zemlja na Kopaoniku in pod njim se kar naprej in naprej tres.

Pot proti Blaževu in Derekarom zmore le konjska vprega ali vzdržljiv in trpežen terenski avto. Kopaonik je bogat in skoraj preboget z vodo, ki je na vrhu, na 1900 metrih nadmorske višine tako mrzla, da je ne moreš piti. Voda pronica vsepošvodi, sili na kolovalo, uničuje že tako slab makadam. Dolina ob Graščevi Rijeki proti vasi Derekar pa je tako slikovita kot naša Poljanska dolina: hribi, bogati z gozdom, na več območjih so pogozdovani. V naslednjih nekaj letih nameravajo prav tod organizirati zvezno mladinsko akcijo, z organizacijo Gorano, ki skrbi za pogozdovanje, za nego in čuvanje gozdov.

Mimo studenca, ki so ga ob poti postavili žejnim popotnikom, skozi Radmanovo in druge vasi, ki slovio po kvalitetnem sadju in katerih skopin v hribovitosti zemlja je nadve skrbno obdelana, se v Bržečih odcepila makadam za Kopaonik ali za Blaževno na jugu. Na izredno lepi razgledni točki, ko nad hribovitim vasičem proti jugu bdi mogočni Kopaonik, največja srbska planina, so postavili spomenik žrtvam vojne: čudovit v okolju gora spominja in opominja na vse tiste strahote, ki so jih preživljali partizani in vaščani pod večinoma četniškim terorjem in četniško krvoljčnostjo.

Na planoti pred spomenikom so otroci iz Derekarov: športni dan imajo, sta pridni že tudi konec šole, malo manj pridni bodo pri pouku še teden dni. Pri pouku pod šotorom, kajti Šola v Derekarih se je podrla. Fantje brecajo žogo, dekleta so spletala venček narodnih v srbsko kolo in pozabila na drhtenje zemlje. Kadarkoli se spet strese, se otroci preplašeno razzro v učiteljico, ki pa le zamahne z roko, češ, le zdele so vam je. Samo otrpne pri vsakem sunku, sama se boji, a vendar se na vso moč

trudi, da otroci ne bi vedeli, da bi pozabili. Pretentati jih najbrž ni mogoče, le potolaži ih lahko.

Krajevna skupnost Derekar ima pet naseljenih krajev in 210 gospodinjstev, imela je šolo in trgovino. Najbolj oddaljeni kraji so daleč tudi sedemnajst kilometrov, brez poti, brez povezav. Ljudje daleč v hribih so starci, batežni, onemogli, mladi odhajajo; komisije, ki pregledujejo potresno škodo, sploh še niso mogle oceniti vseh objektov, hiš in gospodarskih poslopij, kajti še malo ni kar takto prepeščiti sedemnajst kilometrov tja in prav toliko nazaj.

»Kaj naj naredim,« joče Dragija Stevanović, »zame je vseeno, zanj je hudo, za mala sinova, Peter in Miloš. Pod šotorom spimo, vse je vlažno, vse je mokro. Hiša se je podrla, vsak dan trese, vsak dan so ruševine bolj na tleh. Še blizu si ne upam, če le pomislim na tisti peklenki sunek. Vi ne veste, kako je to, ko valovi hiša, ko jo je kar hotelj tja gor, proti Kopaoniku odtrgati. Strahota, to moraš doživeti, ne da se opisati.«

Vse naselje Derekar je pod šotori, ruševine šole, trgovine in hiš so zaznamovane z rdečo barvo, ki pojmeni: podreti!

»Potrebovali bi več šotorov, 90 odstotkov hiš je že neuporabnih,« pravi predsednik krajevne skupnosti Momir Milisavljević. »Spimo na polju, skupaj pod šotori, vsak dan se ruši še tisto, kar

Trafo postaja v Derekarih se je podrla ...

je najbliže čutil smrt, se spominja danes. Tako nemočen ni bil nikoli več. Vso vojno ne. S kopiti so udarili po njem in ga zaprli k ženskam v neko klet, ki je še stala. Naslednji dan so vse skupaj odpeljali v Ljubljano v škofovo zavodu. Dan kasneje so pripeljali še njegove: mama, brata in sestro. Strica in očeta so doma pobili ali začgali, kako, še danes ne vedo.

S šestimi leti je Janez Kavčič, Hkavčev iz Dražgoš, že vlekel z očetom za drugi konec žage na Jelovici, s trinajstimi je že fural, s šestnajstimi se že prvi srečal z Gostapom. Sestri je nesel kovček, ko je hotela skrivoma čez mejo in v Novo mesto v šolo, pa so ju pri Katarini nad Medvedami prijeli in vlekli v škofjeloške zapore. Štirinajst dni so na Janeza padali udarci, da bi povidal, kje so partizani.

O, videl jih je, videl. Ko so otavo spravljali, so prišli prvi v Dražgoš. En potem vedno pogosteje. Pečnika iz Ljubnega se še danes dobro spominja. Sami postavn fantje so bili.

Ko je prišla zima in je prišel v Dražgoš Cankarjev bataljon, so se nastanili tudi pri njih. Jaka Bernard, ki je bil takrat komandir 2. čete Cankarjevega bataljona, je bil pogosto pri njih. Čeprav je bila mama silno pobožna, ga je rada imela; v njem je videla poštenega velikega človeka.

Tretji dan bitke v Dražgoš, 11. januarja 1941, takrat, ko je bil pokol na Jelenčah, je prišel z Jelovice Janezov stric Peter, da bi pogledal kaj je z njegovimi na Pečeh. Sel je z njim: našla sta požgane hiše, z zidov se je kadilo ... Pri stricu je ostal le velb hleva, izpod katerega so se oglašale lačne ovce. Po vejnike sta stopila pod bližnji kozolec, da bi jih nahranila, ko je zaropalo okoli njiju. Stric se je pognal proti Dražgošu. Janezova pa so strelki prikovali k tlom ... Nikamor več ni mogel. Z vseh strani so ga obstopili z naperjenimi strojnicami ... Takrat

Od srca se nasmejam njegovi zgodbi, kako je Nemec spravil ob kosilo. Ko je bil že komisar, je imel nalogu prepeljati nekaj borcev z Jelovice čez Kupljen na Gorjušo. Prečkali so Savo in čakali pravi trenutek za prehod čez progo. V bližini

je stalo. Ljudje se bojijo: še dva meseca in na Kopaoniku bo sneg, kajti pri nas zima zgodaj pride in kasno oddide. Nimamo materiala, da bi gradili in kako bi sploh, če se zemlja noče in noče umiriti. Ljudje bi potrebovali pomoč, kajti veste, ljudje se tod preživljajo s poljedelstvom in zdaj morajo delati na polju in skopi zemlji iztrgati vsaj tisto malo prideka. Kreditov ne moremo vzeti, kako le naj bi vračali, ko pa ne moremo. Želimo si le to, da bi nehalo tresti.

Cisto počasi, od pogovora do pogovora, se mi tihotapi v misli in občutja neka čudna osebna stiska, neko toplo sočutje do teh ljudi, poštenih, da bolj ne bi mogli biti. Kaj naj jim dam, kako naj jim pomagam? »Kar vzmete kredite,« pravim. »Boste že enkrat vrnili.« Osuplo se ozrejo vame, počasi odkimavajo – sram me je.

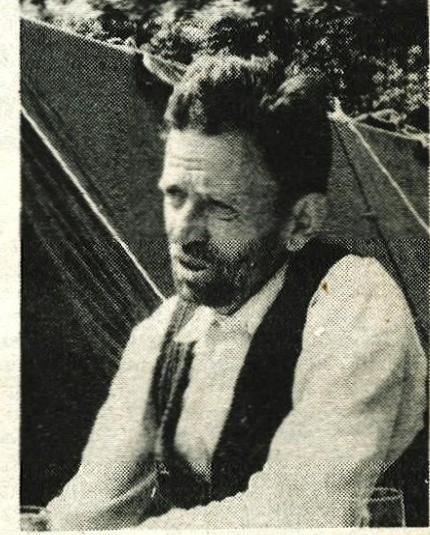
Sočutje prerašča v bolečino, ki jo začutiš le ob živem srečanju s prečarljivo človeško nesrečo, ob srečanju s pristno, izrazito, ponosno človečnostjo.

Zdaj razumem tisto slovensko deklico z jagodami, ki zdaj, kot žena in mati, ob vsakokratnem obisku Brusa ne zmore najti hvalnjevih besed, le dolgo dolgo joče. In njena mala hči se nekje globoko v dekliškem srcu zaveda materinih solz. Ko pred Golubovičevom hišo starejši obujajo spomine, se mlađa Slovenka in gostiteljeva hčerka sprva radovedno ogledujeta. Mladost je mladost, brez besed vesta, da bi se bilo bolje poditi na širnem in prostranem polju.

»Greva,« pravi po slovensko srbska deklica.

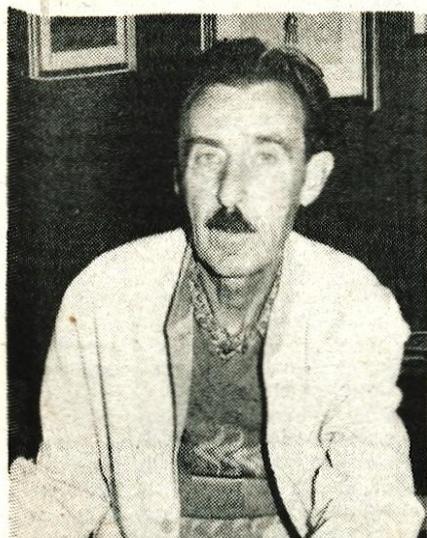
»Ajdemo,« zavrsne mlađa Slovenka. (Nadaljevanje)

D. Sedej

Momir Milisavljević: »210 gospodinjstev je pod šotori.«

MI PA NISMO SE UKLONILI

JANEZ KAVČIĆ – ORLOV

Tako živo mi pripoveduje o tistih dneh, o kurirskih poteh, o posebnih nalogah, o doživljajih, da ga kar vidim pred seboj ...

Z Jankom Šmidom-Prošincem sta tokrat v akciji. Komandir Srečko jima je dal nalogu, da preneseta pošto na Ostri vrh. Čez Soro morata, do spodaj je hajka in vse zastrupeno. Le njima je zaupal, zato je počakal toliko, da se je Orlov vrnil z Jelovice. Zdaj sta v Železnikih pred mostom. Na drugi strani mostu, pri Strojarju, vidita v hiši Nemec. Če gresta čez vodo, ju prav tako lahko opazijo in udarijo po njiju.

»Bi šla skozi zasedo, ali vodo ga zala?« vpraša Orlov.

Prošinc malo pomisli, pregleda še enkrat situacijo ... »Jaz bi šel kar skozi zasedo.«

In že brezbrinno stopata čez most, roke v žepu ...

»Hände hoch!«

Samo roke potegneta iz žepov, bliskovito ustrelita proti Nemcu in se poženeta za prve hiše. Po desetih metrih sta že za ovinkom in potem v rozdu. Od mostu pa je ropotalo ...

pri tunelu, je bil bunker. Lačni so bili. Pa se spomini Orlov, da opoldne prinosejo kosilo iz kasarne Nemcem v bunker. Že vidi oba Nemca, ki nosita po dve menažki. Z drugim kurirjem ju na predelu, ki ni bil opazen iz bunkerja, presenetita. Tako sta se predala, spustila menažke in orožje, še brco v zadnjo plat in letela sta nazaj v kasarno. Partizani pa so potem nekje pod Gorjušami pojedli nemško kosilo ...

Pa takrat, ko so zvedeli, da gredo Nemci s Sorice nad Podlonkom. Pa so si rekle: če gredo sem, bo pa Sorica prazna. In šli so v akcijo. Nekje na Podnih so se srečali z njimi, na Sorici pa zaklali štiri velike prašice in jih odnesli ...

Tudi večje kurirske naloge so dobili na G-1. V začetku oktobra 1943 je bilo dvajset kurirjev z Gorenjske poslanih v Belo krajino po orožju. Tja gredo so pa peljali enaindvajset deklet z Gorenjske na radio-telegrafski tečaj. V Davči so dekleta prevzeli, potem pa so šli na Cerkno, Tribušo, Oltico, Poddrago, v Razrdem čez progo, čez Knežak, Babno polje in Prezid na Hrvaško, v dolini Kolpe do Broda in čez Stari trg v Črnomelj in Gradac. Tri tedne so hodili tja. Tam pa si je vsak obesil na hrbet po tri brzostrelke in v osmih dneh so bili nazaj – čez Gorjance. Novo mesto, pri Jevnici v dolini čez Savo, na Kamnik, Kravec, Otoče, čez Dobravo na Kropo in v Dražgoš. Brez strela. Sami, brez vsakega kurirskih zvez, kajti toliko ljudi ne sme nikoli vedeti za kurirske poti ...

Mladi so bili. Tako mladi! Vedeli so, da se borijo za svobodo, da bi pregnali sovražnika. Toda politično jih nihče ni izobraževal. Ni bilo časa. Sicer so bili pa kurirji vedno na svojih poteh. V četi je bilo to drugačje ...

In ko je maja 1943 prišel Orlov spet z ene svojih poti, ga je sekretar SKOJ-a na Jelovici poklical ven. Peljal ga je v grimovje, kjer sta bila čisto sama. Orlov je vedel, da te je

takole peljejo nekam posebej, ne potmeni nič dobrega. Napet je bil kot struna in po glavi mu je šlo, kaj je narobe naredil. V zadnji akciji je imel nalogu, da v Bodeščah obračuna z izdajalcem, in ker ga ni bilo na mestu, kot je bilo sporočeno, ga je Orlov šel iskat kar na dom in opravil so z njim. Toda pot nazaj se je zaprla in moral so prav pod Storžičem naokrog. Dva dni predolgo so hodili ...

Pa mu pravi oni, da so sklenili, da ga sprejmejo v SKOJ, če je on za to. Janez pa dotlej še ni slišal za SKOJ. Kaj neki je to? Naj reče da ali ne? Ali je to koristno? Ali je varno? Potem mu je oni obrazložil in odahnilo se mu je ... Sprejeli so ga.

Januarja 1945 je bil poslan na oficirski tečaj v Metliko. Pa je bil le teden dni v šoli, sedem tednov pa na položajih tolkel ustaše. 46 borcev je bilo tedaj poslanih na tečaj, pa se jih je le okrog 10 vrnilo. Potem se je vrnil v IV. rejejni sektor in bil do konca vojne referent za vojaško vzgojo. 8. maja je s svojimi fanti v Kranju zavzel pošto, žandarmerijo in sodišče, 9. maja pa pri Besnici sam s Prošincem razorabil štirinajst Nemcev. Sepa Bradla, tistega, ki je prvi skočil na planinski skakalnici 100 metrov, je našel med ujetniki v Kranju in ga vzel za šoferja kamiona za to akcijo ...

Knjigo bi lahko napisal o njegovih doživljajih. Vrstno njih bo v svoji novi knjigi o kurirjih uporabljal Tone Svetina. Tudi Orlovi bodo zraven.

Za Orlova se vojna ni končala 9. maja. Še dve leti je pri KNOJ-u očiščeval Jugoslavijo ustaških in četniških izdajalcev. V šestih mesecih so na Velebitu in v Karlovici zajeli 180 ustaških oficirjev ...

Potem je šel v pilotsko šolo in bil aktivni vojaški pilot. Leta 1950 je strmoglavljen na novomeško pokopališče. Kakšno neverjetno srečo je imel. Nihče ni verjel, da se bo izliral. Šest mesecev je bil v mavcu: Pa je še dvajset let letal z avionom ...

D. Dolenc

TOMO KRIŽNAR: »BOS PO ČRNI CELINI«

10

II. del

Kje sem? Tema je še in bobnanje se meša s petjem visokih glasov. Skozi na pol odprt vhod vidim kokodakajoče kure. Na bambusovi ograji čopi ogromen jastreb. Vse je rdeče. Sonce vzhaja. Na ilovnatih tleh koče opazim sled majhnih nog čez odtise mojih velikih. Nekdo je bil ponoči tu. Res, ob bambusovem pogradu s slaminjačo, na kateri sem spal, je velika lončena skleda. Nekakšne ocvrte rezine in bobi iz riža, politi z zelenjavno omako. Tako se lotim. Začinjen. da mi vzame sapo.

Odprtina potemni, ko se ženska golih prsi rine v kočo. Pred menoj obstane s skledo čaja. To je moja črna Mariama. Prejšnji dan, ko sem prišel sem, v vasico Takijeto, me je snela s ceste, ko sem jo bos primahal iz Zinderja. Tam se je končala moja trans-saharska pot in jokal sem od veselja ob pogledu na zelene livade, polne živali in sahelskih okroglih koč. Avtostop mi ni delal težav. Res da pripelje avto po glavni nigrski cesti za Niamey le vsake tri ure, vendar vsakdo takoj z velikim začudenjem naloži belega človeka, ki se peš preganja pod okoli. Večinoma so to visoki tovornjaki, ki prevažajo delavce. Na levi je še slutiti puščavo, na desni zelenje prehaja v goščavo, ki željno vpija velike luže minule deževne dobe. Avgust je.

Črni dvor v Abomehu

Afrika, ki izginja

Ko spet hočem biti svoboden, moram Mariamo razočarati. Ne pusti me oditi. Končno mi obrne hrbet in me ne pogleda več. Ko se poslovim še od drugih žensk (moških ni na spregled, ker počivajo v kočah), jo s prasne ceste vidim, kako strmi v blatna tla na oni strani vasi. Zavpijem, pomaham ji. Težko mi je. Nekoč se bom vrnil. Kaj naj prinesem za dario!?

• • •

V Niameyu, prestolnici Nigra, prosim za vstopna vizuma. Za Nigerijo mi ga v Rimu niso dali, če da ne potrebujejo avanturistov. V Beninu, nekdanjem Dahomeju, je bila nedavno tega revolucija. Vsi me opozarjajo, da so možje iz džungle, ki so se dokopali do orožja, nevarni, da je za belca pot tvegana, o avtostopu pa ni govora. Oba vizuma sem dobil. Jugoslavija je neuvrščena dežela prijateljica deželam v razvoju.

Niamey me je razočaral. To je večja zidana afriška vas z nekaj razkošnimi hoteli za poslovne ljudi, z novim mostom čez Niger in s trgom Kennedy ob njem, pa z ubogimi nomadskimi predmestji iz lepenke in pločevine, polnimi kafetarn in umazanih mehaničnih delavnic. Velika reka puščave je umazano rjava z oljnimi madeži, z na površini plavajočimi konzervami in z obrežju nasedlimi dreki. Grand Marshe je glavni trg sredi mesta in tu ves prezenjen padem na voziček sredi gomazeče množice v pisanih oblačilih in s kramo vseh vrst. Pečejo ribe in smrdeče koščke mesa. Vse je močno začinjeno kot vsaka jed v tem koncu Afrike.

Potrt sem in zbgelan. In preplašen. Sam sem. Tam daleč na drugi strani Sahare sem v hladu slovenskih gozdov pustil prijatelje in svojo draga. Kaj počne sedaj? Je taka kot druge? Ne, ona že ne! In vendar dvomim o njeni zvestobi. Kje je že pomlad! ... Okrog mene vrši svet, ki mi je pozimi v sanjah tolkokrat burkal domišljijo. Do pasu gole ženske nosijo na glavah drva. Ko eno slikam, me mahne z oklepškom. Črni možje v stroganih srajcach se zbirajo v grupe in se reže mojim bosim nogam. Že v Tunisu sem odvrgel čevlje in bos hočem pet mesecev hoditi po črni celini. Zakaj?

Potrt sem in zbgelan. In preplašen. Sam sem. Tam daleč na drugi strani Sahare sem v hladu slovenskih gozdov pustil prijatelje in svojo draga. Kaj počne sedaj? Je taka kot druge? Ne, ona že ne! In vendar dvomim o njeni zvestobi. Kje je že pomlad! ... Okrog mene vrši svet, ki mi je pozimi v sanjah tolkokrat burkal domišljijo. Do pasu gole ženske nosijo na glavah drva. Ko eno slikam, me mahne z oklepškom. Črni možje v stroganih srajcach se zbirajo v grupe in se reže mojim bosim nogam. Že v Tunisu sem odvrgel čevlje in bos hočem pet mesecev hoditi po črni celini. Zakaj?

Črni dvor v Abomehu

• • •

Mariama me je sinoči, meni nič tebi nič, povabila na večerjo. Bogastvo vitaminskega popra. Potem je po vasi iskala zame čevlje in ker jih nisem obul, je bila užaljena. Ne vem, kako se pri Afričanah določa starost a vsekakor mora biti Mariama že stara mama. Mirno sem žvečil ob njeni stojnici z bonboni in vžigalcami ter gledal svet okoli sebe. Ljudje so prihajali, kupili bonbon ali dva, vrgli na stojnico denar, zaklicali »Mariama« in odšli. Vedno je pridrsala od kod s počasnimi koraki. Tu nihče ne goljufa. Nekaj besed in prijazen nasmej. Vsi jo imajo radi.

Noč pride iznenada. Zmanjkovati me začne in dremljem že, ko me pelje v kočo. Toplo je. Ponoči grem na stranišče. Nekdo ječi na tleh.

Celo dopoldne naslednjega dne presedim pod pletenim streho ob Mariamini prasni obcestni branjarji in čakam tovornjak. Ni ga. Čas se mi ustavlja. Všeč mi je. Pozabljam, zakaj sem tu, kam grem, kaj hočem, od kod sem. Nobenih misli nobenih želja. Tako kot je, je prima. Čez tri tedne se mi začno predavanja. Iz vasi se spet oglaša bobnanje in moško petje.

Ivan Jan

9

Kokrški odred

Ivan Županc-Johan se je nekaj dni zatem priključil 1. koroškemu bataljonu, ki mu je že poveljeval njegov rojak Franc Pasterk-Lenart, Stane Mrhar pa je ostal na Gorenjskem.

Vztrajni Ivan Županc-Johan se je na Koroškem spet posvetil političnemu delu. Nemške nacistične oblasti so mu prisovale velik pomen in ga označevalo kot prvega in skrajno nevarnega ter vplivnega organizatorja upora. A žal je kmalu padel, in sicer 14. oktobra 1943 pri Šmarjeti v Rožu, star šele 28 let.¹²⁸

Tako je Kokrški odred k začetkom in razvoju narodno-ovsobodilnega gibanja na tem področju Koroške prispeval svoj delež v najtežjem obdobju NOB.

KONEC

Da je bila organizacija OF, ki sta jo na tem predelu Koroške vzpostavila Ivan Županc-Johan in Stane Mrhar-Tiroc že precej razvita, potrjuje tudi proces proti pripadnikom in sodelavcem osvobodilnega gibanja. Dne 9. aprila 1943 so ob sodili 37 koroških rojakov, od teh 13 na smrt. Obglavili so jih 29. aprila 1943 v dunajskem Novem mestu, med njimi tudi Župančev brat Mario, poročeno Golob, ki je bila Johanova poglavitna zveza (zadnja spodaj), brata Mihaila (predzadnji) in Jurija Pasterka, Tavčmanovega, Francetovega brata (tretji z desne spodaj). O tem je tedaj prinesel poročila »Kärntner Zeitung«.

Kärntner Zeitung

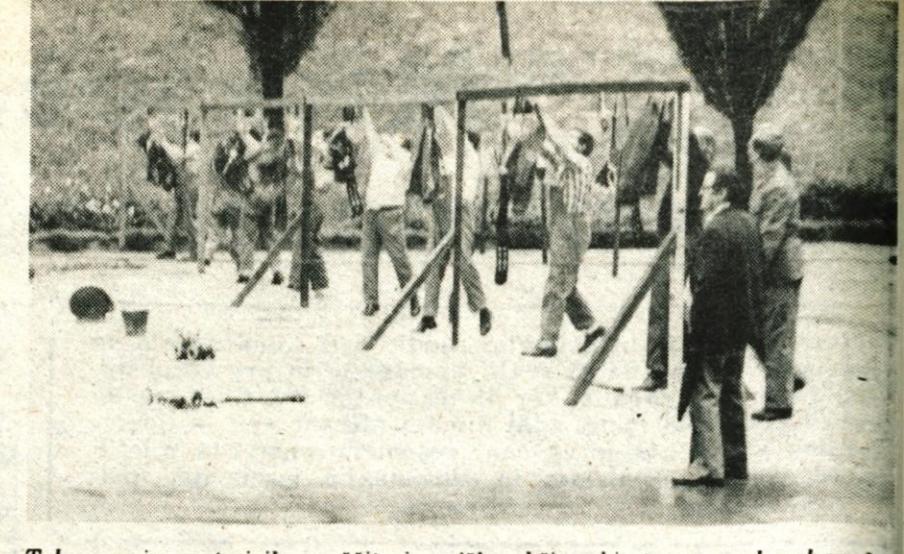
Der Volksgerichtshof fällte 13 Todesurteile

Kommunistisch-terroristische Elemente zuschuldlich gesucht — Schwere Zuchthausstrafen für die Helferhelfer

Das Urteil des Volksgerichtshofs legt gegen die kriminellen Elemente der kommunistischen und terroristischen Bewegung in Österreich eine schreckliche Strafe an. Der Volksgerichtshof erklärte für schuldig wirkende und zum Zuchthausstrafen verurteilte die Terrorbanden Kutter, Ing. Kundschuster sowie gelöste und funktionierende der Widerstandsbewegung nach dem Gesetz bestehende Verstöße gegen das Friedens- und Sicherheitsgesetz, gegen das Verbot der Partei und der Organisationen sowie gegen das Verbot der Rüstungswirtschaft. Beide aus Zell-Friesach, Maria Olga Schoppan, Rechtsritter aus Eibisch-Kappel, Maria Olga Leisnig, Leutnant aus Klagenfurt, Alois Luschitz, Bergmann aus Eibisch-Kappel, Maria Linsinger, Bergmann aus Zell-Friesach zu 10 Jahren, Anton Götsch, Bergmann aus Villach zu 9 Jahren, Johann Smolka aus Villach zu 8 Jahren, Michael Tausz, Fabrikarbeiter aus Klagenfurt zu 3 Jahren, Katharina Seiter, Bauerin aus Zell-Friesach zu 3 Jahren, Johann Rummel, Schuhmachergrindler aus Klagenfurt zu 1 Jahr, Alois Luschitz, Bergmann aus Eibisch-Kappel zu 1 Jahr, Anton Götsch, Bergmann aus Villach zu 9 Jahren, Johann Smolka aus Villach zu 8 Jahren, Michael Tausz, Fabrikarbeiter aus Klagenfurt zu 3 Jahren, Thomas Upp, gewisser Jezek, Bauer aus Eibisch-Kappel zu 4 Jahren, Ursula

»Wen haben denn her?«

Tekmovanja enot civilne zaščite jeseniške občine, ki sta ga pred nedavnim uspešno organizirala občinski štab civilne zaščite in občinska gasilska zveza, se je udeležilo kar 20 ekip. Prva je bila desetina Ivana Rodingerja, druga ekipa krajevne skupnosti, tretje mesto pa je dosegla desetina Franca Klinara. Izven konkurenčne so uspešno nastopile tudi štiri ekipi civilne zaščite iz železarne. Na sliki: Desetina krajevne skupnosti Planina pod Golico tekmuje v raznoterostih gasilskih in reševalnih veščin. — Tekst in foto B. B.

MILOŠ RUTAR Smrt partizana – športnika

Sportniki Maribora letos praznujejo 60-letnico svojega dela. Že pred vojno je tu uspešno deloval prvi Slovenski športni klub Maribor, kot protiutež nemškatarskemu Rapidu. Po vojni je bilo ustanovljeno Mariborsko športno društvo Branik, ki je danes ena najkvalitetnejših športnih organizacij v Jugoslaviji.

Pokroviteljstvo nad pomembnim jubilejem je prevzel član predsedstva ZK Jugoslavije Stane Dolanc. Ob proslavi bo na Ribniški koči na Pohorju odprt spomenik enemu največjih športnikov, predvojne Jugoslavije Miranu Cizlu, **gorenjskemu partizanu**, ki je padel sredi januarja 1944 kot operativni oficir 3. kranjske čete v Sp. Vetrnem nad Križami.

Miran Cizelj je bil izreden športnik. Rojen je bil 1. 1915, v Mariboru je končal klasično gimnazijo. Pred vojno je bil tuk pred diplomo na fizičkulturni šoli v Beogradu.

Bil je eden najobetavnejših alpinistov, preplezal je mnoge vrhunske smeri v Julijskih, bil je državni prvak v smuku in skokih v vodo, član reprezentance v odbojki, odličen telovadec, nogometni in atlet — skratka športnik, ki mu ni bilo enakega!!

V začetku novembra 1943 je vstopil v 3. kranjsko četo pod Storžičem. Ker je bil rezervni podporočnik in ker se je izkazal v borbi, ga je štab Gorenjskega odreda postavil za operativnega oficirja. Skupaj s komandirjem Matijem Suhodolnikom-Lukom, sta uspešno vodila akcije 3. kranjske čete.

V visokem snegu in mrazu je četa v zasedi na sedlu na Poljani čakala Nemce. Miran se je v zasedi prehladi. Že zvečer je tožil, da ga boli glava, in da se ga prijemlje gripa. Drugi dan je obležal, imel je visoko vročino. Odnesli so ga v vas Sp. Vetrnem nad Križami pri Tržiču. Gospodinja jih je prijazno sprejela: »Postala mu bom v skriti kamnici, kuhalu mu bom vroče čaje z žganjem. Ne skrbite, čež nekaj dni bo zopet zdrav, med vami!«

Zal, se njene besede niso izpolnile. Podel izdajalec, ki je zvedel, da se v hiši pod gozdom skriva onemogoč partizan, je novico javil policiji v Križah. Že naslednjega dne okoli poldneva je gospodar Matjažek, ki je pred hišo sekal drva, opazil Nemce, zbežal je v gozd. Kroglo ga niso zadržali, nekaj dni bo zopet zdrav, med vami!«

Nemci so obkolili hišo. »Kje imate skritega bandita?« so ostro prijeli gospodinjo. Ko je Miran videl, da je obkoljen, se je zvali s postelje in se z zadnjimi močmi, po trebuhi splazil v skrit prostor. Padel je strel, en sam strel. Ker ni bilo izhoda, si je Miran izbral smrt sam ...

Prebiti se ni mogel, bil je preslaboten. Lahko bi streljal, ubil enega, dva Nemca, ali pa z ročno bombo ubil sebe in nekaj Nemcev. S tem pa bi uničil hišo in gospodinjo, ki ga je bolnega sprejala z odprtimi rokami. Ne, Miran je še v zadnjih trenutkih svojega življenja ščitil in branil sočloveka, prijatelja, tako kot je to delal vse življenje.

Svojemu nepozabljennemu tovarišu in borcu so v Sp. Vetrnem, na hiši, v kateri je padel, odkrili spominsko obeležje. Vsako leto se športniki — smučarji iz TVD Partizana Križe ob praznikih poklonijo svojemu velikemu vrstniku in ploščo zasujejo s cvetjem.

Na spominski plošči v Sp. Vetrnem so Kajuhovi stih:

*Le nikar ne jočite za nami
saj lepše nam bo pasti
če z rokami sklenjenimi v pest
žalujete za nami!*

Ob Savi Dolinki, kjer vrščaci Julijcev mogočno vzkipe v nebo, so planinci, pod Martuljkovo skupino, na Peči, postavili pomnik — bronasto poprsje alpinista, športnika, partizanu — Miranu Cizlu.

V tej planinski idili, pod biseri Julijcev, kjer se razteza venec Martuljkove skupine, kjer se ob Kukovi Špici, Široki peči, Oltarju, ob Ponkah, Frdamanah Policah bohotno vzpenja v nebo mogočni Špik, tu je spomenik velikemu gorniku — partizanu.

Tu je pomnik Miranu Cizlu, ki bo skupaj s spominskim obeležjem v Sp. Vetrnem in spomeniku na Ribniškem Pohorju spominjal mlada pokolenja na velikega športnika, nepozabnega tovariša, borca, velikega ljubitelja planin in patriota.

Pastir je bil nekoč cenjen poklic

Spomini pastirja z Doslovške planine

Lero Anton Vogelnik, desno dolgoletni pastir Franc Lužnik – J. Vidic

Je že tako, da s filmskih platen in knjig bolj poznamo življenje ameriških kravijih paširjev, znanih pod imenom »kavboj«, kot naših paširjev. Kavboja si ne moremo zamisliti brez konja in vsaj dveh pištolj, našega pa z zakrivileno leseno palico in šopkom svežih rož za klobukom.

O teh razlikah sem razmišljal, ko mi je dolgoletni pastir Franc Lužnik s Selu pri Žirovnici, torej moj sosed, pripovedoval, kako je pastiroval v letih med prvo in drugo svetovno vojno. Pastir je bil zanj poklic in vsakdanji kruh. Dvanajst otrok je povila mati; trije so umrli že v rani mladosti, odrasle so tri sestre in šest bratov. 1911. leta so kupili kajžo na Selu, prej so stanovali na Koroški Beli, kjer se je Franc rodil kot prvi v družini 1905. leta. Kot prvorjenec je že v rosnih letih prevzel del bremena staršev za družino. Z mamo sta bosa hodila po kamnitem pobočju hriba nad vasjo, kjer so se sončile strupene kače in nabirala suhihajd za kurjav. Ni bilo denarja ne za čevlje ne za drva. Vse do konca druge svetovne vojne niso kupili niti meter drv. Tako kot so otroci odrasli, tako so se vključevali v delo. Suhihajd so povezovali v butare in nosili domov.

Nabirali so borovnice, jagode in maline, pomagali kmetom, da so se vsaj takrat do sitega najedli. Večkrat je bos bredel mrzlo Završnico in to je bilo zanj usodno. Komaj 12 let mu je bilo, ko se mu je začela nabirati voda v kolenu. Bolelo ga je in nekoč je padel po stopnicah, ko se je spuščal s podstrešja. Ni mogel več hoditi. Z vozičkom, ki mu domačini pravijo koreta, so ga peljali na železniško postajo. Dolgo, dolgo so ga zdravili v Ljubljani, a brez uspeha. Sedemkrat so mu dali nogo v mavec, a je ostala trda še do dandanes. Ker ga zaradi invalidnosti nikjer niso vzeli na delo, je šel za pastirja. Od 1922. do 1924. leta je čuval govedo na Studenčicah, ravninski vasi med

Vrbo in Lescami. Potem je leto dni pasel 104 koze, last vaščanov Smokuča, v naslednjih letih pa govedo v Vrbi.

Sest let je bil pastir na Zabreški planini pod Stolom. V tem času se je poročil z Angelo iz Leskovice nad Gorenjo vasjo v Poljanski dolini. Deset let je bila za deklo pri Resmanu na Selu. Skupaj sta pasla govedo; ona je bila majorica, kar pomeni, da je molza krave. Vsako leto sta »pridelala« po enega otroka: štiri sinove in dve hčerki. Francijca je rodila v planini brez tuje pomoči. Vseskozi so bili otroci v planini. Bilo je dela, bil pa je tudi veseli življav.

Z Zabreške planine se je družina preselila na Doslovško, kjer so pasli tri poletja: 1940., 1941. in

1942. leta. Vojno so tedaj komaj čutili. Čeprav sem tamkajšnji domačin, nisem vedel, da Nemci v prvih dveh letih vojne nikoli niso prišli na Doslovško planino, pa tolikokrat so hajkali za partizani po pobočjih Karavank. 1942. leta so Nemci, ki jih je vodil domačin Potočnik, šli od Potoške planine, do Zabreške in Smokuške in jih požigali. Od Zabreške naprej so šli po granični poti, s te poti pa se Doslovška ne vidi in so šli mimo naprej. Tudi lovsko kočo, ki je v zelo zaraščanem gozdu nad to potjo, niso videli. Kako so ga plačevali kot pastirja? »Malo z denarjem, malo z živežem,« mi je odgovoril Franc.

Francov oče je bil iz okolice Dragovgrada, mati pa iz Andraža nad Polzelo. Oba sta po svoji poti prišla na delo v jeseniško železarno, se tu spoznala in poročila. Oče je znal igrati na harmoniko, mati pa je bila odlična pevka. Ta dar so podedovali tudi njuni otroci. Iz Lužnikove kajže so se slišali veseli zvoki. Bratje Franc, Henrik, Mirko, Stanko in Jože so bili pred in po vojni odličen ansambel in so javno nastopali. Mirko je bil partizan od leta 1942, konec 1943. so ga Nemci ujeli in januarja 1944. leta ustrelili v Lescah kot talca. Nekaj let po vojni se je Henrik smrtno ponesrečil v železarni.

Nekdanji pastir je zdaj upokojenec. Odprl je malo obrt za izdelovanje žičnih mrež. Če je dobre volje, jo izdeluje tudi 20 metrov na dan. Se vedno se rad ozira za kravami in tropi ovac, le harmonika počiva, počiva, kot da bi se tudi ona s Francem upopokojila.

Jože Vidic

Na planino Javornik se vrača življenje

Krajevna skupnost Lom pod Storžičem je pripravila zanimiv in uresničljiv predlog ureditve planine Javornik, kjer je voljna pomagati tudi občinska družbenopolitična skupnost

Iniciativni odbor za ureditev planine Javornik, ki deluje pri krajevni skupnosti Lom, je izdelal načrt ureditve privlačne planine, uporabne za kmetijstvo, planinstvo in smučanje, ki trajala dolgo v po-mlad. Da bi lahko uresničili načrt, bo pašna skupnost Lom najela posojilo. Polovico bi ga odplačali upravljalci planine, polovico pa širša družbenega skupnosti. Krajevna skupnost predlaga da bi tudi občinska skupščina sofinancirala ureditev planine s tem, da bi odpala letno 40.000 dinarjev anuitet za nejeto posojila. Posojilodajalec bo hranilno kreditna služba pri Gozdnom gospodarstvu Kranj. Posojilo bo dano za 16 let s 3-odstotno obrestno mero, letna anuiteta pa znaša 80.000 dinarjev (skupščina naj bi plačevala polovico). Garant za odpala posojila bo Gorenjska kmetijska zadruga, temeljna zadružna enta Tržič, prvo anuiteto pa bi bilo treba plačati maja leta 1982. Izvršni svet je o tem razpravljal in menil, da se pospeševanje ujemata z usmeritvami občine in zato predlaga skupščini, da med letoma 1982 in 1998 plačuje za najeto posojilo 40.000 dinarjev letnih anuitet.

Načrt ureditve javorniške planine je obetaven. Na njej bo bogata letna sezona, za kar je treba preprečiti

zaraščanje planine in jo povečati ter gogniti, postaviti kočo za planšarja s sanitarijami, popraviti in opremiti hlev ter druge nujne objekte, prav tako pa poskrbeti za postrežbo obiskovalcev planine, za prenočišča in oddih ter predelavo mleka. Pozimi pa bo Javornik smučišče, saj ima izredne naravne in snežne pogoje. Nujne bodo vlečnice in teplalni stroj ter gostinske zmogljivosti.

Za večino naloga so projekti izdelani. Del naloga se že izvaja.

Koča se tudi že gradi in je že pod streho. Bo nekoliko manjša, ker denarja ni na pretek. Lomljani in drugi so v gradnjo že vložili ogromno dela, odobrenega pa je bilo že tudi 130.000 dinarjev posojila, vrednost del pa je najmanj še enkrat toljkšna. Sami Lomljani vsega ne bodo zmogli. 40.000 dinarjev od posojila so voljni plačevati sami, 40.000 pa naj bi jih po predlogu tržiška občinske skupščine. V financiranje izgradnje Javornika se vključuje tudi telesno-kulturna skupnost, o tem pa kaže razmišljati tudi po programu gradnje športnih objektov v občini. Najmanj 2,7 milijona dinarjev bo namreč potrebnih, da bo ob obilici prostovoljnega dela Javornik nared, vendar bo to velika pridobitev, za tržiško občino in tudi širšo skupnost.

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(47. zapis)

V prejšnjem zapisu sem se poslonil zakalskim žrtvam za svobodo. Spodobi pa se, da tudi o Zakalu samem kaj več povem.

Vendar sem kar takoj, še pred začetkom pripovedi, v zadregi: le kdo »varuje« cerkvico v Zakalu: sv. Lenart ali sv. Florijan. Kaže da utegneta biti kar oba. V literaturi (umetnostni zgodovini) piše, da je patron cerkvice v Zakalu sv. Lenart, pripričnik jetnikov. Na najnovejši karti Kamnika (1979) pa je označen sv. Florijan. Tudi sosedna pravi, da je cerkvica Florijanova! Prav zato da je bila cerkvica v Zakalu pred 200 leti darovana od kamniških meščanov slovita zaobljubljena podoba, ki kaže mesto v plamenih (požar je izbruhnil leta 1779). Torej so se Kamničani s sliko zahvalili zakalskemu Florijanu, da ni pogorelo celo mesto, ampak le predmestje Graben.

V ZAKALU ALI ZA KALOM

Oboje velja za pravilno. Bolj v rabi pa je prva oznaka za to hribovsko raztreseno naselje na jugovzhodnih gozdnih pobočjih Krvavca. Gričevje nad Blatnico in Bistričico je kar precej rodovitno, precej podobno dobrim njivam na Šenturski gori, okrog Sidraža in Lenarta na Rebri.

Le vse je v hudih strminah, ki končavajo v globokih jarkih. Tudi voda so strma – ves zakalski svet kar pada v sotesko Bistričice. Tu pa sta spet tesno ob vodi dve naselji, Klemenčeve in Bistričica.

Zakal sam – z vsemi svojimi raztresenimi zaselki in kmetijami – ne steje niti sto prebivalcev. Vendar se število dosti ne spreminja ob vseh štetnih zadnjih sto let. Domačije stoje tudi glede na višino različno – zato moramo reči, da leži Zakal v nadmorski višini 520–585 m.

Zalah in v župniški cerkvi! Bržčas je priprošnja zakalskemu svetniku več zaledga? Sicer pa je bilo romanje v Zakalu v onem času nekaj običajnega. Tudi kamniškim meščanom pot očitno ni bila prestrma!

Cerkvica sv. Lenarta, prav idiličnega, »gasparjevskega« izgleda, se prvič omenja v stari listini že v letu 1457. Verjetno so jo zgradili gornje-graški benediktinci (le-ti so po tradiciji zgradili tudi farno cerkev v Zgornjih Stranjah – tja pa sodi tudi zakalska podružnična cerkev).

Stavba (velikost 9 m × 6,5 m) je bila že večkrat obnovljena in popravljena – vendar ji je starinski videz še ostal. Na zvoniku steni so še ohranjeni sledovi stare gotske freske Križanega (iz leta 1500). Cerkev ima tudi kripto in večjo kamnitno posodo za blagoslovljeno vodo. V zvoniku, ki je krit z deščicami, so še ohranjeni trije manjši bronasti zvonovi (kaže da do semkaj tako visoko v hribi le ni seglo ropanje zvonov v letih prve svetovne vojne).

Kako pa je s patronom cerkvice? Sv. Lenart ali sv. Florijan? Najbrž je sv. Florijan sv. Lenarta »izrinil« in to na preprost način: v atiko (prostor nad glavnim oltarjem) so postavili kip sv. Florijana in tako je popolnejši svetnik zmagal ter dal cerkvici novo, svoje ime. Sicer pa je zaščitnik pred ognjem res ljudem dosti bliže kot zaščitnik jetnikov, tudi hudodelcv. Morda so se ljudje zatekli k sv. Lenartu v času velikih evropskih vojn (n. pr. 30 letne) ali v času galjotov (kaznjencev in jetnikov, ki so v okovje vkovani moralni veslati na galejah, odtod ime). In ko se je tak jetnik po dolgih letih moral le vrmiti v domač kraj, se ga je brž prijel ime »galjot«; priimek Galjot, ki na Gorenjskem ni tako redek.

Pot od Zakala do Zgornjih Stranj v ravnnini vodi po ozki dolinici skozi

Zaobljubljena slika gorečega Kamnika (1779) v zakalski cerkvi.

Zaradi primanjkljaja njivskih pridelkov, je precej Zakaljanov zaposlenih v kamniški industriji. Le sadjarstvo in živinoreja (pasejo v poletjih na Veliki planini – v okviru planšarske skupnosti) sta donosnejši kmetijski panogi. In pa seve gozdarjenje, ki je že od nekdaj krepka opora gorjanskim prebivalcem.

Kaj pa krajevno ime? Kal poimenja stoječo vodo v kaki kotanji. Razmočen, močviren kraj pod pojščem ima veliko kalov. No tu pa imamo vendarle bistre (Bistričica) planinske studence – mnoge domačije so si napeljale svoje »vodo-vode« kar po leseni cevih ali žlebovih iz bližnjih izvirov.

KRAJE V CERKVAH

Zelo žalostno poglavje. V precej podeželskih cerkvicah sem bil v teku zadnjih let, kar pišem o gorenjskih krajih in ljudeh, in dostikrat sem zaman iskal, kje bom ugledal kipe ali slike, o katerih govorji »strokovna literatura«, da jih tamkaj imajo v cerkvah. Skoraj včeno so mi pojasmnili, da so umetnine shranjene v župnišču, ker v cerkvi niso varne pred tatinskimi tuji (pa tudi pred domačimi »zbiralci umetnin«).

Seveda je to velika škoda, kajti nek kipec ali slika bi moral stat tam, kamor je bila umetnina namenjena. Torej ne v župnišču, teme umetnine v cerkvah, kamor edino sodijo. Toda kdo bo stvari varoval noč in dan? Tudi cerkovniki imajo druge delo. Kako stvar rešiti? Zato je treba razumeti njihov strah pred tuji in nevoljo, če je treba cerkev dan za dnem odpirati in bedeti nad ničkaj discipliniranimi turisti, ki na vsak način hočejo videti tudi notranjčino podeželskih cerkvic.

ZDRAVJE V NARAVI

ISLANDSKI ČAJ (Cetraria islandica)

Naravno zdravilo za mehčanje sluza pri bronhalnem katarju, kašlu, zasluzenju, nagnjenosti k prehladom, črevnih bolezni, izčrpansosti in slabokrvnosti.

Islandski lišaj imenujemo tudi islandski mah, gorenjski mah, planinski mah, pljučnik ipd. Po zgornji strani je rastlina olivno zelena, diši medlo, okus je plesek, sluzast in grenak. Čeprav ima naziv »islandskega«, raste tudi drugod oz. skoraj na vsej severni polobli. Že pripravljenega za čaj, dobimo v lekarnah.

Od vseh suhozemnih rastlin ima islandski lišaj največ joda, nekaj kremenčeve kislino, malo eteričnega olja, sladkor, gumi, grenčine in vitamin B 12, ki je znan kot najboljše zdravilo proti slabokrvnosti. Za pripravo čaja se islandski lišaj kuha (zavremo i polno čajno žličko zelišča za skodelico čaja in pustimo vsaj

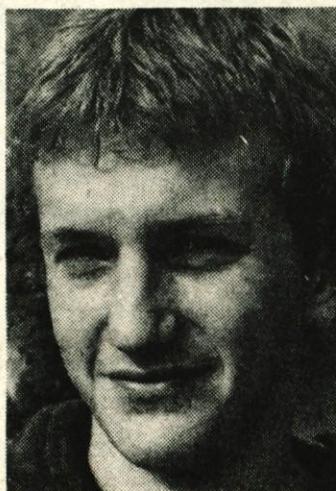
10 minut stati). Čaj pijemo neostajan, izjemoma ga lahko osladimo z medom ali kandisovim sladkorjem. Pijemo po požirkih, največ 3 skodelice na dan. Preveliki odmerki škodujejo!

Islandski lišaj (čaj) je zelo priporočljiv pri slabokrvnosti zaradi vitamina B 12 in cetrarin, ki pospešuje razmnoževanje rdečih in belih krvnih teles v pravem razmerju. Rastlina ima tudi antibiotične lastnosti, učinkuje osvežujoče, na lahko krčljivo in vzbuja delovanje delihalnih sluznic, zato odlično deluje pri prehladnem obolenju pljuč, zasluzenosti bronhijev, krčevitem kašlu in hrivastosti. Prednost zelišča je v tem, da iz bolnih pljuč odstrani tudi trd sluz, ki se težko mehča, dodatno pa poživilja tudi zdravilne moći, ki zadržujejo in preprečujejo upad moči.

Zdravilne lastnosti islandskega lišaja so večstranske. To velja tudi pri izčrpansosti vseh vrst (pri veliki izgubi krvi, po nalezljivih bolezni, želodčnih in črevnih obolenjih ipd.) Islandski lišaj (mah) se uporablja tudi pri akutnih in kroničnih driskah, katarju, zasluzenju želodčnih in raznih vnetvijih, ima pa tudi vpliv na želodčno kislino, ki jo izravnava kadar jo je premalo ali preveč.

ABC

Gorenjski olimpijci za Moskvo

Darjan Petrič:
Olimpijski krst

KRANJ — Na spisku za olimpijsko moštvo zveznega kapetana jugoslovenskih plavalcev in plavali Mitja Prešern je samo dva kandidata. To sta plavalcia kranjskega Triglava Borut in Darjan Petrič. Medtem, ko je Borut imel svoj olimpijski krst pri stiernajstih letih in pol v Montralu, bo stiernajstemu Darjanu moskovski olimpijski nastop prvi v njegovih plavalskih karierah.

Darjan je odličen plavalec, saj se ponaša z vrsto državnih članskih in mladinskih naslovov. Ceprav je bil vedno v ospredju Borut, je Darjan marljivo treniral in ta trening se mu je obrestoval, saj ga je pripeljal med kandidate za olimpijske igre. Tako bo skupaj z bratom nastopil v Moskvi.

Vaša olimpijska norma še ni preplavana?

»Žal sta mi bolezen sinusov in visoka vročina to preprečila. V Bratislavu bi moral plavati na 1500 metrov kravli 15:50 in 400 m kravli 4:00. To naj bi bila norma, ki naj bi mi dala potni list za Moskvo. Nič še ni izgubljenega. V Ljubljani, 1. in 2. julija, imam novo priložnost. Škoda, da me je v Bratislavu vročina spravila v posteljo. Bil sem odlično razpoložen in pripravljen za obe normi.«

Z avtom na tuje – kako?

Avto-moto zveza Jugoslavije je s pomočjo tujih avto-moto klubov pripravila poročila o prometnih predpisih in tudi kaznih za prometne prekrške v nekaterih evropskih državah, kar je seveda koristno znanje za voznike, ki se bodo med počitnicami podali na tuje.

Hitrost na cestah se od države do države razlikuje. V Grčiji na primer je dovoljena hitrost v naseljih 50 km, na odprtih cesti 80 km in na avtocesti 100 km; v Avstriji so hitrosti 50 km, 100 km in 130 km; v Italiji se vozi skozi naselja s 50 km, na odprtih cesti 110 km, na avtocesti pa 140 km. V Franciji so te hitrosti 60 km, 90 do 100 km ter 130 km (na določenih odcipeh). Skozi romunska naselja je treba peljati s 60 km na uro, na avtocestah pa 90 km (vendar to velja le za močnejša vozila z nad 1800 kubikov, slabši avtomobili morajo biti počasnejši); v Španiji so hitrosti 60 km, 90 km in 100 km (na posameznih odsekih), na avtocesti pa 120 km, v Švici pa 60 km, 100 in 130 km na uro.

Medtem ko za domače razmere velja, da je voznik vinjen, če ima v krvi več kot 0,5 promila alkohola, pa bo treba na primer med vožnjo po romunskih cestah piti le vodo in sok, medtem ko spet v Italiji ne poznajo alkoholne omejitve. Na francoskih, grških, španskih in švicarskih cestah lahko voznik sede za volan tudi, če se mu pretaka po žilah 0,8 promila alkohola. Višje stopnje alkohola, kot so dovoljene, so v teh državah tudi primerno drage, tako da ne kaže preveč zvratiti kozarcev, prav tako pa precej stane, če voznik premočno pritisca na plin. Voznik si bo v teh državah bolj kot doma olajšal de-

narnico, če ne bo upošteval prometnih znakov za obvezno ustavljanje, prehitevanje ali podobno.

Se o varnostnih pasovih: v Avstriji, Italiji in Švici ni kaznivo, če se voznik med vožnjo ne priveže, v Grčiji pa se bo voznik privezel, sicer bo plačal kazen. Pozabljeni voznik bo plačal kazen tudi v Franciji, če mu pasovi vise ob strani neuporabljeni, prav tako pa je kaznivo v Španiji, če se voznik pozabi privezati.

Turistična reka narašča – Tako kot sicer vse slovenske vpadnice so tudi gorenjski mejni prehodi minuli vikend zatrplali turistični nomadi iz zahodnih delov. Turistična sezona se je sicer začela že prejšnji mesec, ugoden tečaj dinarja pa je letosnjeg turističnega nomada še bolj kot lani usmeril v našo državo in proti morju. Na sliki: živahan vrvež na mejnem prehodu Ljublj. – Foto: F. Perdan

NESREČE

AVTOMOBIL ZANESLO V OVINKU

Bled – V petek, 27. junija, ob 9.35 se je na regionalni cesti v naselju Bled pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Ivan Režek (roj. 1930) iz Kropje je peljal ob Boh. Bistrico proti Bledu. V ovinku je na mokrem cestišču ob zaviranju njegov avtomobil zaneslo v levo prav tedaj, ko je iz nasprotni smeri pripeljal pravilno po desni

strani voznik osebnega avtomobila nemške registracije Herbert Halbach. Avtomobila sta čelno trčila. Pri tem je bila lažje ranjena sestrica Marija Halbach, škode na avtomobilih pa je za 60.000 din.

Z MOTORJEM V AVTO

Kranj – V petek, 27. junija, ob 12.25 se je na lokalni cesti v Družovki pripetila prometna nezgoda zaradi nepravilnega prehitevanja. Voznik motornega kolesa Bojan Porenta (roj. 1963) z Brega je brez izpita vozil od Kranja proti Podrečju. V Družovki je prehitel avtobus in nato še tovornjaka, prav tedaj pa je iz nasprotni smeri pripeljal z mercedesom voznik Vincenc Porenta (roj. 1931) z Brega. Voznik avtomobila je sicer zaviral in zapeljal skrajno desno, vendar pa je motorist kljub temu trčil vanj. V nesreči sta motorist in sestrica Darja Porenta (roj. 1966) padla in so jo huje ranjeno prepeljali v Klinični center. Škode na vozilih je za 75.000 din.

NESREČA ZARADI PREHITEVANJA

Škofja Loka – Na regionalni cesti, Ljubljanska cesta pri hiši št. 5, se je v petek, 27. junija, ob 19. uri pripetila prometna nezgoda zaradi nepravilnega prehitevanja. Voznik osebnega avtomobila Bruno Biček (roj. 1951) iz Škofje Loke je prehitel nek oseben avtomobil, ko je izza ovinka iz nasprotni smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Andrej Mlakar (roj. 1938) z Dobrakeve. Avtomobila sta zato čelno trčila; pri tem se je hudo ranil voznik Mlakar in so ga z rešilcem odpeljali v Klinični center, voznik Biček pa je bil le lažje ranjen. Škode na avtomobilih je za 80.000 din.

OTROK PRED AVTO

Tržič – Na lokalni cesti v Tržiču se je v soboto, 28. junija, ob 11.30 pripetila prometna nezgoda. Voznica osebnega avtomobila Irena Kranjc (roj. 1959) s Prebačevoga je vozila s hitrostjo okoli 40 km na uro skozi Bistroc, ko je nenadoma prehitel pred njen avto 4-letni Janez Mali; voznica je sicer zavirala in odvijala v levo, vendar je avto otroka kljub temu zadel. Z zlomljeno nogo so Janeza prepeljali v bolnišnico.

VOŽNJA Z VRŠIČA

Kranjska gora – V nedeljo, 29. junija, ob 16.10 se je na regionalni cesti Kranjska gora – Vršič pripetila prometna nezgoda. Skupina kolesarjev je vozila po ovinkasti cesti z Vršiča proti Kranjski gori in pri tem sekala ovinke. Iz nasprotni smeri je prav tedaj pripeljal voznik avstrijske registracije Franz Reinhard Motschunig iz Celovca, ko je opazil kolesarje, je ustavil, vendar pa je prvi kolesar Igor Polajnar (roj. 1963) iz Lesc trčil vanj in padel, kolesar Tomaz Perše z Boh. Bistrici pa je zadel njegovo kolo in prav tako padel.

NEZNANA ŠKODA

Jesenice – Na Savski cesti se je v nedeljo, 29. junija, ob 21.45 pripetila prometna nezgoda, katere povzročitelj je pobegnil. Neznan voznik osebnega avtomobila znamke Škoda je pripeljal s Kidričevo cesto na Savsko in tu zadel Viktorja Vončina (roj. 1925) z Jesenic in še neznano žensko, oba sta hodila po desni strani ceste. Voznik je po nesreči ustavljal in nekaj časa čakal, nato pa je odpeljal v neznan. V nesreči je bil Viktor Vončina lažje ranjen.

L. M.

Gorski nesreči

Padec italijanskega alpinista, Zagrebčana v steni Šitovega stebra

Vršič – V nedeljo, 29. junija, dopoldne se je ponesrečil na poti z Vršiča na malo Mojstrovo italijanski alpinist Sergio Serra (roj. 1952) iz Trsta. Alpinist je spodrsnilo okoli 300 metrov pod vrhom, padel je okoli 10 metrov globoko, nanj pa je padlo kamenje, ki ga je sam sprožil s padcem. Na pomoč so ponesrečenu odšli gorski reševalci in dva delavca milice, v akciji pa je sodeloval tudi helikopter RSNZ, ki je ponesrečenca z zlomjenimi rebri in odrginami prepeljal do jeseniške bolnišnice. Akcija je bila zaključena nekaj minut po 18. uri.

Vendar pa delo za gorske reševalcev v nedeljo s pomočjo italijanskemu alpinistu še ni bilo končano. Okoli 9. ure dopoldne je namreč oskrbnik doma v Tamarju obvestil oddelek milice v Kranjski gori, da se

slišijo iz Šitovega stebra v Tamarju klici na pomoč. Gorski reševalci so ugotovili, da sta okoli 300 metrov pod vrhom stebra dva alpinista. Ker je šlo za reševanje iz stebra, ki ima 6. težavnostno stopnjo, so poklicali na pomoč jeseniške gorske reševalce, iz Mojstrane in iz Rateč. Prva skupina je vstopila v steno ob 14. uri, le nekaj minut kasneje pa je poletel tudi helikopter, ki pa zaradi slabega vremena reševalcem ni mogel biti v pomoč in se je moral vrniti nazaj na Brnik. V nedeljo reševalci še niso dosegli obeh alpinistov iz Zagreba, to sta Edin Arikaflč (roj. 1959) in Mario Bago (roj. 1959) iz Posušja.

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 5. VII.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski tehnik - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Sobotna mati- neja - 11.05 Zapojmo pesem - MPZ Vesna - Zagorje - 11.20 Svetovna reportaža - 11.40 Zapojte z nami - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Tadej Sluga: Pomen prekinitev rasti pri pridelovanju semenskega krompirja - 12.40 Veseli domači napevi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - posebna obvestila - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Kulturna panorama - 15.30 Zabavna glasba - 16.00 »Vrtljak« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Škatlica z godbo - 18.30 Iz dela Glasbeno mladine Slovenije - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 »Mladi mostovi« - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za prijetno razvedrilo - 21.30 Oddaja za naše izseljence - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Z lahkimi notami po naši domovini - 00.05 Nočni program

Drugi program

8.00 Sobota na valu 202 - 13.00 Radi ste jih poslušali - 13.35 Glasba iz Latinske Amerike - 14.00 Srečanja republik in pokrajin - 15.30 Hiti prst - 15.45 Mikrofon za Branko Kraner - 16.00 Naš obvestila - 12.00 Čestitke - Morda vas bo zanimalo

NEDELJA, 6. VII.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.07 Radijska igra za otroke - Marjan Marinc: Strel - 8.41 Skladbe za mladino - 9.05 Še pomnite, tovarisi! - 10.05 Panorama lahke glasbe - 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za kmetijske proizvajalce - 13.50 Pihalne godbe - 14.05 Humoreska tega tedna - Georges Courteline: Dve kratki - 14.25 S popevkami po Jugoslaviji - 15.10 Pri doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Listi iz notesa - 16.20 Gremo v kino - 17.05 Pripljubljene operne melodije - Vincenzo Bellini: Norma - Kavatina Orovista - 17.50 Zabavna radijska igra - 18.32 Na zgornji polici - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci!

PONEDELJEK, 7. VII.

Prvi program

4.30 Poročila - 8.08 Z glasbo v dober dan - Ludwig van Beethoven: Devet variacij na »Quant'e puiubello« - 8.30 Mladi koncertant - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki zavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - Miroslav Rednak: Prireja mesa v Sloveniji - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Korak z mladimi - 15.30 Zabavna glasba - 16.00 »Vrtljak« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Vsa zemlja bo z namiz zapela »Naša pesem« - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.35 Minute s flavistom Jozetom Pogačnikom (Donizetti, Benda) - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Atija Sossa - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - 21.45 Lepo melodi - 22.15 Informativna oddaja v angleščini in nemščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Tipke in godala - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 S popevkami po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program

Drugi program

8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Iz obdobja swinga - Orkester Glenn Miller - vodi Buddy de Franco - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom... Kurt Edelhagen - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Disco čez dan - 17.35 Iz partiture orkestra »Sigurd Jansen« - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 19.25 Stereorama - 20.00 Torkov glasbeni magazin - 21.00 Michel in pesem - 21.45 Jazz na II. programu - Garbarek - Stenson - Zbigniew Seifert -

Torek:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Ponedeljkov športni pregled - Morda vas bo zanimalo - Minute z narodnimi pesmimi

Sreda:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Stop zelenja luč - Morda vas bo zanimalo

Četrtek:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Naš obzornik - Morda vas bo zanimalo - Po domače za vas

Petek:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - Morda vas bo zanimalo

Štart:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Stop zelenja luč - Morda vas bo zanimalo

Sobota:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Kam danes in jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo

Nedelja:

16.03 Mi pa nismo se uklonili - Koledar važečnih dogodkov iz preteklosti - Reklame - Nedeljska kronika -

RADIO TRIGLAV JESENICE

UKW-FM področje za radijavščko občino 87.7 megaherza - Gornjesavska dolina 103.8 megaherza - Jesenice in okolica 100.6 megaherza srednji val 1495 KHz

Petek:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Kulturna oddaja - Morda vas bo zanimalo - Kaj je noge v Produciji kaset in ploč RTV Ljubljana

Sobota:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Kam danes in jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo

Nedelja:

16.03 Mi pa nismo se uklonili - Koledar važečnih dogodkov iz preteklosti - Reklame - Nedeljska kronika -

KINO

Škofja Loka SORA

4. julij jugos. film KOTORSKI MORNAR - JI ob 18. in 20. uri

5. julij amer. film GALACTICA - VESOLJSKA KRIŽARKA ob 17.30 in ob 20. uri

6. julija amer. fant. film GALACTICA - VESOLJSKA KRIŽARKA ob 17.30 in ob 20. uri

8. julija ital. akcijski film SAHARSKA PRÉVARA ob 20. uri

9. julija ital. akcijski film SAHARSKA PRÉVARA ob 18. in 20. uri

10. julija franc. komedija ŽANDAR PROTI MARSOVCEM ob 20. uri

Zeleniški OBZORJE

4. julija amer. film GALACTICA - VESOLJSKA KRIŽARKA ob 20. uri

5. julija ital. drama HOTEL KLEINHOFF ob 20. uri

6. julija jugos. vojni film KOTORSKI MORNAR ob 18. in 20. uri

9. julija ital. akcijski film MOŽ IMENOVAN BULDOŽER ob 20. uri

Jesenice RADIO

4. julija amer. krim. film PREPOVEDANE SANJE ob 17. in 19. uri

5. in 6. julija amer. pustol. film 7 NEBEŠKI DEKLÉT ob 17. in 19. uri

7. in 8. julija franc. komed. TRIJE POTEPUHI IN PLAVOLASKA ob 17. in 19. uri

9. julija amer. disco. kom. HVALA BOGU DANES JE PETEK ob 17. in 19. uri

Jesenice PLAVŽ

4. julija amer. film MANITA DUH ZLA ob 18. in 20. uri

5. in 6. julija franc. film TRIJE POTEPUHI IN PLAVOLASKA ob 18. in 20. uri

7. in 8. julija amer. film SEDEM NEBEŠKIH DEKLÉT ob 18. in 20. uri

10. julija amer. film HVALA BOGU DANES JE PETEK ob 18. in 20. uri

Kino Dovje Mojstrana

5. julija amer. film UMAZANA IGRA ob 19.30

6. julija amer. film MLADI IN SVOBODNI ob 19.30

Kranjska gora

5. julija amer. film MLADI IN SVOBODNI ob 20. uri

9. julija franc. film TRIJE POTEPUHI IN PLAVOLASKA ob 20. uri

Sporeda ostalih kinematografov, ki ga sicer redno objavljamo, nismo dobili pravočasno.

podlistek - Catherine Mansfield: Veter veje - 16.15 Lepe melodije - 16.30 Novice - Na naših vsakdanjih poteh - 16.40 Glasbeni casino - 17.35 Lahka glasba jugoslovenskih avtorjev - 18.00 Pol ure za chanson - 18.35 Naši kraji in ljude - 18.50 Glasbena medigrada - 19.25 Rezervirano za repreze - 21.15 Malo nočna glasba - 21.45 Glasba ne poznata meja - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Skupni program JRT - Studio Novi Sad - Glasbena tribuna mladih - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Mozaik melodij in plesnih ritmov - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Nedelja na valu 202 - 13.00 V nedeljo se dobimo, šport, glasba in še kaj - 13.30 Pet pedi - 19.30 Stereorama - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.30 Jugoslovanska rock-scena - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

22.15 Rezervirano za country glasbo - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 Nedelja na valu 202 - 13.00 V nedeljo se dobimo, šport, glasba in še kaj - 13.30 Pet pedi - 19.30 Stereorama - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.30 Jugoslovanska rock-scena - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

TOREK, 8. VII.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - Ludwig van Beethoven: Devet variacij na »Quant'e puiubello« - 8.30 Mladi koncertant - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki zavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - Miroslav Rednak: Prireja mesa v Sloveniji - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Razmisljam, ugotovljamo... - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 16.00 »Vrtljak« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Vsa zemlja bo z namiz zapela »Naša pesem« - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.35 Minute s flavistom Jozetom Pogačnikom (Donizetti, Benda) - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Atija Sossa - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - 21.45 Lepo melodi - 22.15 Informativna oddaja v angleščini in nemščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Plesna glasba iz jugoslovenskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popev jugoslovenskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Iz obdobja swinga - Orkester Glenn Miller - vodi Buddy de Franco - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom... Kurt Edelhagen - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Disco čez dan - 17.35 Iz partiture orkestra »Sigurd Jansen« - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 19.25 Stereorama - 20.00 Torkov glasbeni magazin - 21.00 Michel in pesem - 21.45 Jazz na II. programu - Garbarek - Stenson - Zbigniew Seifert -

Drugi program

8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Z velikimi zabavnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom... Kurt Edelhagen - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Disco čez dan - 17.35 Iz partiture orkestra »Sigurd Jansen« - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 19.25 Stereorama - 20.00 Novosti iz francoske diskoteki - 20.15 Od ploče do ploše - 21.00 Prizma optimizma - 22.00 S festivalov jazz - Zagrebški dnevi jazz 1979 (VIII. del) - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Reportaža na kratek - 16.15 Francoske popevke - 16.45 Jazz - klub - Count Basie - Mose Allison - Ramsey Lewis - 17.40 Iz partiture orkestra »Fred Gunther« - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 19.25 Stereorama - 20.00 Novosti iz francoske diskoteki - 20.15 Od ploče do ploše - 21.00 Prizma optimizma - 22.00 S festivalov jazz - Zagrebški dnevi jazz 1

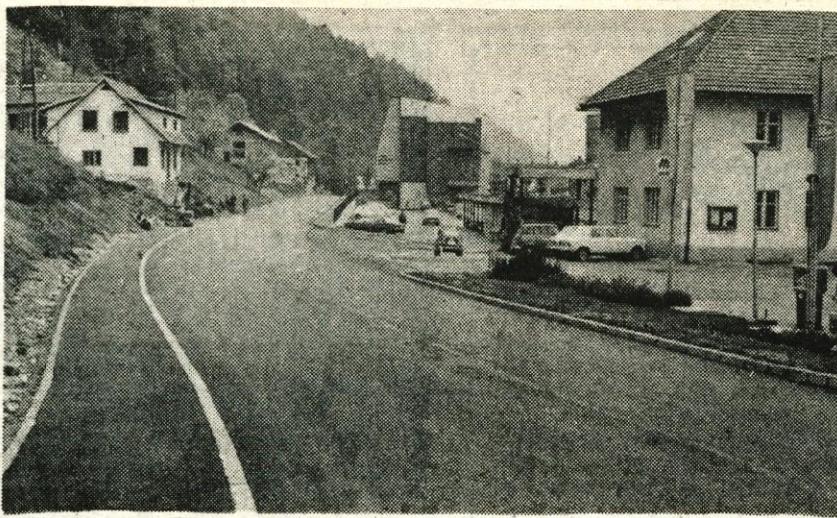
**SOZD GORENJSKI
ZDRAVSTVENI CENTER
KRANJ
Gospovska 9**

OBVESTILO

Obveščamo vse kandidate za vpis na Medicinsko fakulteto v solskem letu 1980-81., in ki morajo opraviti obvezno 14 dnevno prakso v zdravstvenih delovnih organizacijah, da se takoj javijo najbližji zdravstveni organizaciji.

Še nekaj prostih mest

Za 4-dnevniz izlet po potek IV. in V. ofenzive po Bosni in Hercegovini, ki ga organiziramo skupaj z Alpetourom, je še nekaj prostih mest. Prijavite se lahko v Alpeturovih poslovalnicah v Kranju, Radovljici in Škofji Loki. Cena: 2.800 dinarjev. Odhod v četrtek, 3. julija ob 6. uri izpred hotela Creina, vrnitve v nedeljo, 6. julija zvečer. S prijavo pohitite.

Krajevna skupnost Železniki je zadnje leto uredila cesto skozi Železnike. Odpravili so ozka grla in črne točke. Na sliki je cesta pri Alplesu.

ZLATA POROKA ALOJZIJE IN TOMAŽA ŠTULARJA IZ SRAKOVELJ
Pet desetletij je minilo včeraj od sklenitve zakonske zveze Alojzije in Tomaža Štularja iz Srafov. Oba sta se rodila leta 1908. V zakonu se jima je rodilo pet otrok. Štularjeva družina je živila složno in skromno. Kmetija ji je nudila kruh, oče pa se je dodatno ukvarjal še s sadjarstvom in čebelarstvom. V soboto sta Štularjevi iz Srafov po petdesetih letih ponovno sklenili zakonsko zvezo. Poročil ju je pooblaščenec kranjske občinske skupščine Jože Kovačič, v imenu občinske konference SZDL pa jima je čestital član predsednika Slavko Malgaj. (jk) — Foto: F. Perdan

PIKNIK PO BLEJSKO

Bled — Na Bledu si na vse kriplje prizadevajo, da bi končno že enotno nastopali na turističnem tržišču in poskrbeli za enotno turistično ponudbo. A vsak začetek je težak, na Bledu še posebej, kar nedvomno priča že prva organizacija prvega skupnega piknika za vse blejske goste.

Najprej so seveda ustanovili turistično poslovno skupnost, da bi šlo lažje, skupno, enotne. Ta turistična poslovna skupnost, se je med drugim lotila tudi organizacije skupnega piknika za vse blejske goste v Zasipu pri Bledu. Predlagali so in dogovorili so se, da naj bi bili pikniki stalni, vsakokrat pa naj bi potekali v organizaciji in pripravi enega izmed hotelov.

Najprej je dala ta turistična poslovna skupnost, ki že obstaja, ven takšne plakate, ki jih vidite na sliki. Skrajno neokusne, grde, da bolj ne morejo biti, z morjem slovenčin in jezikovnih napak. Morda obstaja kje jezik, ki je osvojil za pomenski izraz družbenega srečanja v naravi PICK-NICK, meni ni znano. Skratka, skrpalo na vse črti.

Potem je prevzel organizacijo velikega piknika blejski Park hotel.

tel. ki pa je do dne, ko naj bi pravil hrano in pičačo, prejel le nekaj deset prijav. Seveda natolujem, ko mislim in pravim, da so najbrž ostali konkurenčni hoteli skrivali vabilo za piknik pod puliti. Obeta se je prava pravata polomija, saj so bili prijavljeni večinoma le gostje Park hotela in zadevo je prizanesljivo rešilo vreme: tam iz bohinjskega kota je priplavalo nekaj oblačkov in grozilo je, da se vreme nevarno skriva. V Park hotelu, kjer so sicer prizadene želeli kar najbolje organizirati, so si oddahnili. Piknik je bil odpovedan.

A to še niti najmanj ni vse. Turistična poslovna skupnost, ki ji najbrž hudo manjka organizacijskih turističnih izkušenj, se je odločila, da gostje na tem veleblejskem pikniku prejmejo bone za hrano in pičačo in tam v Zasipu povečerajo. Lepo in prav, ko ne bi dobili gostje visoke A kategorije bone za deset jurjev in gostje skromnejše B kategorije bone za sedem jurjev — tako nekako naj bi goste ločili tudi na pikniku, kjer bi gostje B kategorije in še skromnejši kategoriji kvečjemu lahko pomalici klobaso, ostali gostje pa bi se basali, denimo, z odojkom. Sami si lahko predstavljate socialno razlikovanje blejskega piknika, da niti ne govorimo o vseh ostalih organizacijskih kiksih, ki bi jih pa teh pripravah imel takšen piknik.

Za zaključek moramo dodati, da blejska turistična poslovna skupnost ni nekaj imaginarnega: tam sedijo ljudje, v službi so. Turistična poslovna skupnost bi se lahko in bi se moral ubadati z drugimi problemi in drugačimi, širšimi uprašanji blejskega turizma, a to je že druga pesem. Raje ne pomislimo, če vemo, kako so grešili že ob navadnem pikniku, začenši s tem skrupulastim plakatom ...

28 ŠK. LOKA

7. skupno zasedanje
zbora uporabnikov
in zbora izvajalcev
skupščine občinske
izobraževalne skupnosti
Škofja Loka

Seja bo v pondeljek,
7. julija 1980, ob 17. uri
v osnovni šoli
Peter Kavčič
v Podlubniku

Dnevni red

- Dnevni red:
- izvolitever verifikacijske komisije in ugotovitev sklepnosti
- pregled in potrditev zapiskana 6. skupnega zasedanja zborov skupščine ter izrednega zasedanja in poročila o uresničevanju sklepov teh zasedanj
- finančno poročilo občinske izobraževalne skupnosti za leto 1979 in poročilo o uresničevanju programa v letu 1979
- program dela občinske izobraževalne skupnosti Škofja Loka za leto 1980
- finančni načrt občinske izobraževalne skupnosti za leto
- izvolitev odbora samoupravne delavske kontrole občinske izobraževalne skupnosti
- analiza razvoja in stanja vzgoje in izobraževanja v občini Škofja Loka v obdobju 1976-1980
- osnutek samoupravnega sporazuma o temeljnih plana občinske izobraževalne skupnosti Škofja Loka za obdobje 1981-85
- informacija o reorganizaciji Delovne skupnosti skupnih služb samoupravnih interesnih skupnosti občine Škofja Loka
- delegatska vprašanja

Kako naslednjih pet let

Pred delegati prihaja osnutek samoupravnega sporazuma o temeljnih plana občinske izobraževalne skupnosti za obdobje 1981-1985. S tem se začenja javna razprava o planu razvoja vzgoje in izobraževanja v naslednjem srednjoročnem obdobju. Sporazum je nastal na osnovi analize razvoja in stanja v iztekočem srednjoročnem obdobju, na osnovi smernic o temeljnih planov do leta 1985, ki so bili usklajeni s krajevnimi skupnostmi in med samoupravnimi interesnimi skupnostmi.

Sporazum obsega tri bistvene dele: programe vzgoje in izobraževanja, način vrednotenja programov in potrebna sredstva za izvedbo programov.

Bistvena pomanjkljivost tega dokumenta pa je neopredeljen način zdrževanja potrebnih sredstev.

DOGOVORIMO SE**Program za leto 1980****Letos 178 oddelkov**

Program dela občinske izobraževalne skupnosti za leto 1980, ki izhaja iz samoupravnega sporazuma za obdobje 1976-1980 in dodatkov v sporazu, je skupščina obravnavala že ob sprejemanju višine dogovorjenih sredstev za ta program ter višine prispevne stopnje za združitev potrebnih sredstev. Vsakodelna analogia skupščine je tudi obravnavana in sprejem podrobnega programa, ki se bo v tem letu uresničeval, kajti v uvodu navedeni dokumenti ga le grobo opredeljujejo. Obrazložitev letosnjega programa podrobno opredeljujevalec za enotni in dopolnilni občinski program, medtem ko program skupnih nalog in vzemnega kreditiranja osnovnošolskega prostora sprejema skupščina izobraževalne skupnosti Slovenije, kjer se ta sredstva tudi združujejo. Podrobna opredelitev programa služi tudi za sezavno finančnega načrta izobraževalne skupnosti.

Za letos je predvideno, da bo na šolah 174 oddelkov s 4753 učenci, na šolah s celodnevnim poukom pa 4 oddelki s 60 učenci. Kombiniranih oddelkov bo 14 in to predvsem na podružničnih šolah. V teh oddelkih bosta imela kombiniran pouk dva razreda skupaj. V Davči in Sorici ter na osnovni šoli s prilagojenim programom v oddelku za delovno usposabljanje bodo 4 oddelki, v katerih bo kombiniran pouk s tremi razredi. Oddelkov podaljšanega bivanja planirajo 17, vanje bo zajetih 453 učencev.

Merila za menjavo dela

Merila za menjavo dela na področju vzgoje in izobraževanja v občini Škofja Loka za leto 1980 opredeljujejo način vrednotenja in ceno posameznih nalog iz programa za leto 1980. Pri teh merilih je bilo nujno potrebno upoštevati z resocilico omenjenega sredstva v tem stabilizacijskem letu, ko lahko celotna sredstva glede na lani porastejo le za 16 odstotkov. Ker nekateri izdatki rastejo hitreje (prevozi učencev, cene goriva, amortizacija osnovnih sredstev) je v merilih predlagano 12 odstotno povečanje cen izvajalcev programa.

Poudariti pa velja še naslednje: cene storitev so oblikovane glede na

V malo šolo bo vključenih 487 otrok v 27 oddelkih, v pripravi na šolo pa bo opravljenih 3.240 ur pouka. Predvideni so tudi 3 oddelki osnovne šole za odrasle spomladni in prav toliko jeseni.

Enako kot lani so letos urejeni tudi prevozi in oskrbne za učence, ki se morajo šolati izven doma, vzgoja, varstvo in izobraževanje za učence z motnjami v telesnem in duševnem razvoju in štipendiranje. Predviden je do datni in dopolnilni pouk, čipkarška šola v Žireh, brezplačni učbeniki na šolah, glasbeno izobraževanje in najrazličnejše izvenšolske dejavnosti.

Delavska kontrola

Skupščina izobraževalne skupnosti naj bi izvolila organ samoupravne delavske kontrole. Predlagani so: Marjan Bertoncelj iz KS Škofja Loka, Marjan Magušar iz Iskre Železniki, Marjan Kuralt iz LTH Škofja Loka, Silvo Pivk iz Marmorja Hotavlje, Franc Čeplak iz OS Žiri, Stanka Križnar iz Gimnazije in Marjeta Thaler iz OS Železniki.

Hkrati pa naj skupščina zadolži odbor samoupravne delavske kontrole, da pregleda dosedanje delo in dokumentacijo izobraževalne skupnosti in poroča na naslednjem zasedanju.

sedanje stanje, čeprav nov zakon o osnovni šoli in nov predmetnik terjata nove obveznosti. Ker še nijasen začetek uveljavitev teh obveznosti, se predlagana merila ne spremenijo, spremenjena pa bodo jeseni, če bo to potrebno.

Zato je predlagano, da delegati ob teh zborov skupščine izobraževalne skupnosti sprejmejo merila za menjavo dela na področju vzgoje in izobraževanja za leto 1980. Izvršni odbor skupnosti pa je zadolžen, da pripravi potrebne spremembe meril, če bo to zahteval zakon in nov predmetnik za osnovne šole in jih predloži skupščini jeseni letos!

Večja prizadevnost učiteljev, boljši uspeh

Napravljena je analiza vzgoje in izobraževanja v sedanjem srednjoročnem obdobju. Iz nje je razvidno, da se je rast učenega uspeha v tem obdobju umiril in lani dosegla 98,6 odstotka. Generacijski osip je znašal 9,1 odstotka. Uspešnost učencev je nedvomno rezultat prizadevnega dela večine pedagoških delavcev. V učni proces so vnašali izsledke pedagoške znanosti in upoštevali spremembe, ki so jih prinašali predpisi na področju vzgoje in izobraževanja. Na uspešnost so pozitivno vplivale tudi nove metode ocenjevanja. Zlasti pozitivno vpliva na uspeh sodelovanje razrednih skupnosti pri ocenjevanju.

Več pozornosti so bili v zadnjih letih deležni učenci z učnimi težavami, saj so šole zanje obvezno organizirale dopolnilni pouk. Da se kvaliteta znanja ni zmanjšala, dokazuje uspešnost učencev na srednjih šolah, kar je razvidno in republike analize o razvoju vzgoje in izobraževanja. V osnovni šoli posodabljajo metode in oblike dela in tudi opremljenost šol je vse boljša.

Čeprav še vedno prevladuje frontalna oblika dela, se vedno bolj uveljavlja tudi skupinski pouk, pogosto z diferenciranimi nalogami. Zelo počasi pa se uveljavlja individualizacija pouka, ker je v oddelkih preveč otrok. Napredovali so tudi odnos med učitelji in učenci, ki postajajo vse bolj humani in tovariški.

K učnim in vzgojnim rezultatom so prispevali šolski svetovalni delavci, saj je na vsaki šoli vsaj eden. Prav tako so dobro delali strokovni aktivni in tudi družbenopolitično izobraževalno delo učiteljev je že dalo sadove.

Ob tem pa je treba ugotoviti, da pa oddelki podaljšanega bivanja nikakor ne dohajajo potreb, v organizaciji celodnevnih šol pa je škofjeloška občina na repu v Sloveniji.

Delo izobraževalne skupnosti lani**Program
v celoti uresničen**

Program izobraževalne skupnosti Škofja Loka je bil lani uresničen skoraj v celoti. Manjši odmiki od programa so bili takšni, da jih vnaprej ni bilo mogoče predvideti. Tako je bilo na osnovnih šolah lani 172 oddelkov s 4.673 učenci, čeprav je bilo predvidenih 174 oddelkov. Celodnevni pouk je potekal skladno s programom. Število oddelkov podaljšanega bivanja se na obeh osnovnih šolah v Škofji Loki ni povzročalo, čeprav so potrebe velike. Vzrok je velika prostorska stiska, saj je še redni pouk težko organizirati.

V osnovni šoli s prilagojenimi programi je bilo 7 učencev manj in zato tudi oddelek manj. Program male šole je bil v celoti uresničen. Pri osnovnošolskem izobraževanju odraslih je bil oddelek manj, zaradi manjšega interesa za tovrstno izobraževanje. Na šoli Ivan Tavčar niso uspeli pridobiti socialnega delavca.

Pri investicijah pa se še ni začela obnova podružnične šole v Davči, ker dokumentacija ni bila v redu in jo je treba dopolniti.

V skladu z naštetimi odstopanjem je skupščina izobraževalne skupnosti na 6. skupnem zasedanju zboru uporabnikov in zboru izvajalcev decembra lani sprejela rebalans finančnega načrta skupnosti, ki je upošteval zgoraj našteta odstopanja. Drugi vzrok za rebalans je bila valorizacija cen storitev v skladu z gibanji družbenega proizvoda v občini, ki ni sledila inflacijskim gibanjem iz leta 1979. V rebalansu je prav tako prišlo do prerazporejanja sredstev, kolikor je do dopuščala dogovorjena skupna vrednost programov. Iz finančnega poročila je razvidno, da je bil na tak način spremenjen finančni načrt z manjšimi odstopanjemi v celoti uresničen.

Novo je lepše

Res poletje vabi v naravo, vendar je zdaj tudi pravi čas, da obnovimo stanovanje, da dokončamo gradnjo.

Prav zato lahko do 10. julija v blagovnici Metalke v Ljubljani in v Mariboru ter v prodajalni v Kamniku izberate med široko ponudbo talnih oblog.

- Ponujamo vam:
- več vrst topih podov na osnovi iz azbesta in jute
- veliko raznovrstnih tapisonov in itisonov
- najrazličnejše barve in vzorce
- preproge
- pribor, če se boste sami odločili za polaganje.

Ob nakupu vam bomo tudi svetovali, na enem mestu boste lahko nakupili vse kar potrebujete, obenem pa vam bomo kupljeno blago brezplačno dostavili na dom (40 km od prodajalne)

Da je to res ugoden nakup, jamčijo Metalka in njeni dobavitelji: Astra in Jugotekstil iz Ljubljane ter Sloga iz Zagreba in Vema iz Maribora.

metalka

GIP Gradis
Ljubljana
TOZD LESNO IND. OBRAT
ŠKOFJA LOKA

objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. VZGOJNO DELO Z UČENCI

Pogoj:

- dokončana višja šola pedagoške smeri z dvoletnimi delovnimi izkušnjami,
- poskusno delo traja 60 dni

2. ZELO ZAHTEVNO VZDRŽEVANJE ELEKTRO STROJEV IN NAPRAV

Pogoj:

- dokončna poklicna šola elektro stroke z dvoletnimi delovnimi izkušnjami,
- poskusno delo traja 30 dni

3. ZELO ZAHTEVNA STROJNO VZDRŽEVALNA OPRAVILA

Pogoj:

- dokončana poklicna šola kovinske stroke z dvoletnimi delovnimi izkušnjami
- poskusno delo traja 30 dni

4. ENOSTAVNA ROČNA OPRAVILA V MIZARSKI DEJAVNOSTI

Pogoj:

- dokončanih 6 razredov osemletke, delovne izkušnje niso potrebne,
- poskusno delo traja 30 dni

Za vsa prosta dela in naloge se sklepa delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljajo pismene ponudbe do 15. 7. 1980 na naslov:
GRADIS TOZD Lio Škofja Loka, Kidričeva 56.

Spošna bolnica Jesenice

razglaša prosta mesta za opravila in naloge

1. SPECIALISTA ALI SPECIALIZANTA PEDIATRA

2. RENTGENSKEGA TEHNIKA
z dokončano višjo šolo za rentgenske tehnike

3. FARMACEVTSKEGA TEHNIKA
z dokončano srednjo šolo za farmacevtske tehnike

4. DVEH ADMINISTRATORIK
z dokončano srednjo šolo upravno administrativne smeri

5. DVEH VISOKOKVALIFICIRANIH VODOVODNIH INSTALATERJEV

Kandidati, ki izpolnjujejo navedene in splošne pogoje, naj pismene vloge pošljajo na naslov Splošna bolnica Jesenice, Maršala Tita 112, do 10. 7. 1980.

Kemična tovarna

Kranj
Stružev 66

objavlja dela in naloge za

SKLADIŠČNEGA DELAVCA

VEČ DELAVEV V PROIZVODNJI

Pogoj za zasedbo gornjih del in nalog je šest mesecev delovnih izkušenj ter uspešno opravljeno poskusno delo v trajanju enega meseca.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prijava sprejema splošni sektor Kemične tovarne Exoterm Kranj, Stružev 66, 15 dni po objavi.

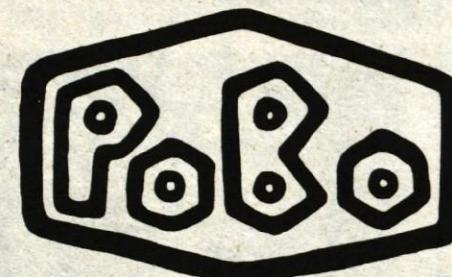
lahke
modne
kvalitetne
tkanine

TEKSTILINDUS KRANJ

Informativno prodajni center
Hotel Creina v Kranju tel. 25-168

Pred dopustom pričakujemo vaš obisk.

**Posojilnica
Borovlje**

OBVEŠČA,
da je na ljubeljski cesti v PODLJUBELJU
(na avstrijski strani)

ODPRLA MENJALNICO.

Odprta je tudi ob sobotah.

**ZVEZNI TEKSTILNI
CENTER KRANJ**

razpisuje na osnovi sklepa zbora delavcev

imenovanje individualnega poslovodnega organa

Kandidati morajo poleg pogojev določenih z zakonom izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje:

- da ima najmanj srednjo izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri,
- da ima 5 let ustreznih delovnih izkušenj od tega vsaj 3 leta pri vodenju dela,
- da ima ustrezne moralno-politične kvalitete, ki se ugotavljajo na osnovi dogovora o kadrovski politiki občine Kranj.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in s podatki, ki omogočajo presojo dosedanjega dela sprejemamo 15 dni po objavi na naslov Zvezni tekstilni center Kranj, St. Žagarja 31 – z oznako Razpis.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 60 dneh po razpisnem roku.

lesnina

Proizvodno in trgovsko podjetje z lesom, lesnimi izdelki, pohištvo in gradbenim materialom n. sol. o. Ljubljana, Parmova 53

objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja TOZD no-tranja trgovina prodajna mreža n. sub. o. Ljubljana, Parmova 53, prosta dela oziroma naloge:

- 1. PRODAJALCA ZA TRGOVINO KRANJ – LES, PRIMSKOVO**
(Trgovina z lesom, lesnimi izdelki, stavbnim pohištvo, mizarskimi ploščami, gradbenim materialom itd.)
Pogoj: — kvalificiran delavec trgovske stroke,
— 2 leti ustrezne prakse
- 2. MANIPULANTA ZA TRGOVINO KRANJ – LES, PRIMSKOVO**
Pogoj: — kvalificiran delavec trgovske stroke,
— 1 leto ustrezne prakse
- 3. VILIČARISTA ZA TRGOVINO KRANJ – LES, PRIMSKOVO**
Pogoj: — kvalificiran delavec,
— izpit za voznika viličarja,
— 1 leto ustrezne prakse
- 4. MATERIALNEGA KNJIGOVODJO II ZA TRGOVINO KRANJ – LES, PRIMSKOVO**
Pogoj: — srednja izobrazba ekonomske ali administrativne smeri,
— 1 leto ustrezne prakse

Za vsa navedena dela oziroma naloge se zahteva poskusno delo 2 mesecev. Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidate vabimo, da pošljajo svoje ponudbe z opisom o izpolnjevanju pogojev in rezultatov dosedanjega dela na naslov: Lesnina, Kranj – Les, Primskovo, 64000 Kranj, do vključno 18. julija 1980. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končnem objavnem roku.

**ČGP DELO
TOZD PRODAJA**
Podružnica Kranj
Koroška 16

išče garaži za svoji vozili
za kombi in za R-4

Ponudbe pošljite na naslov
ČGP DELO, Podružnica Kranj, Koroška 16.

V SPOMIN

Danes, 1. julija, mineva leto dni neizmerne žalosti in bolečine, odkar nam je kruta usoda iztrgala našega najdražjega

JOŽETA NASTRANA

Nevidna sila te je vlekla pod oblake, jadral si nad dolinami teh krajev, kjer sedaj počivaš, in vpjal lepote in užitke jadranja, sedaj pa vpijajo ti kraji solze in bolečine nas vseh, ki smo te imeli radi. Nisi se poslovil od nas, brez slovesa si odšel, zato nikoli ne bomo mogli verjeti, da te ni več. Tvoja tragična smrt je za nas tihom trpljenje brez konca, nenadomestljiva izguba, nepopisna bolečina. Tvoj lik je še živ med nami, a tvoj grob je priča, da si se za vedno poslovil.

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov preran grob.

Zena Marija, hčerk: Karmen, sin Klemen, ata Jože, mama Mici, brat Igor, sestra Mojca in vsi njegovi!

Češnjica, 26. junija 1980

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodam 10 gorenjskih NAGEL J-NOV. Sv. Duh 2, Škofja Loka, telefon 60-252 5383

Prodam skoraj nov TOMOS avtomatič. Prodam tudi rabljena VRATNA KRILA in stare kovane okenske MREŽE. Torkar Leopold. Na plavžu 13, Zelezni 5384

Prodam popravljen PRALNI STROJ gorenje. Vprašajte v Cvetlični FLORA, tel. 61-000, Cesta talcev 6, Škofja Loka 5385

Prodam BANKINE, rabljeno STREŠNO OPEKO kikinda, tip 272 in rabljeno SALONITKO. Frankovo naselje 85, Škofja Loka, tel. 61-910. Informacije po 14. uri 5386

Ugodno prodam eno leto staro SUSILNO NAPRAVO vihar. Štalec Mirko, Dolenja vas 14, Selca 5387

Prodam 2000 (novih) kikinda strešnikov. Prestor Francka. Srednja vas 18, Šenčur 5388

PLASTIČARJI: naprodaj je večja količina PVC - GALENTERIJ-SKE FOLJE - odpadki PO-HAPO. Poljanska 4, Škofja Loka 5388

Prodam italijansko KOSILNICO. Bogataj Jože, Murave 12, Poljane nad Škofjo Loko 5389

Prodam 7 tednov stare LOVSKE TERIERJE z rodovnikom. Dumenciči, Novi svet 15, Škofja Loka 5390

Prodam 8 tednov stare PRAŠIČKE. Jože Urh, Rebr 3, Zasip - Bled 5391

Zelo poceni prodam KUHINJSKE ELEMENTE. Telefon 22-727 popoldan 5392

Prodam dva mlada PSA OVČJAKA. Nasovče 20, Komenda 5393

Prodam hrastove in jesenove PLOHE in DESKE. Zalog 61, Cerklje 5394

Dobrim ljubiteljem živali podarimo lepo prijazno MUCKO. Šorljeva 16/17, 064-23-838 5395

Prodam brejo TELICO ali KRAVO ter bukova in mehka DRVA. Lahovče 19, Cerkle 5396

Prodam klasično KITARO. Kranj, Valjavčeva 4, stan. I 5397

Prodam 60 kg BODEČE ŽICE in ročni VOZIČEK z derco. Pristov, Vrba 18, Žirovnica 5398

Prodam dva PRAŠIČA za zakol, težka po 100 kg, dva otroška VOZIČKA - globokega in športnega. Britof 259 5399

BOBNE »TROVA«, malo rabljene, poceni prodam. Ogled po 14. uri. Zore Marjan, Šempetrška 28, Stražišče 5400

Prodam eno leto stare KOKOŠI za rejo ali zakol. Blenkuš Zorko, Kranjska gora, tel. 88-731 5401

Prodam dobro ohranjeno SLAMOREZNICO mura. Jeraj Anton, Vodice 67 5403

Prodam OTROŠKO POSTELJICO z jognjem. Gros Marta, Mlaka 3 pri Kranju 5402

Prodam ŠTEDILNIK (2 plin, 4 elektrika) PONY KOLO in SEDEŽNO GARNITURO. Jeruc, Sp. Duplje 2 5432

Prodam komplet jedilno MIZO in 4 STOLE. Moša Pijade 11/16, Kranj 5433

Ugodno prodam, navadne rabljene ZIDAKE iz opeke. Golniška 63, Kranj, tel. 23-705

Prodam MIZARSKO KOMBINIRKO, poravnalko, debelinko (delovne širine 40 cm) in cirkular ter 2 m DESK za betonske opaže. Telefon 061-611-373 5435

Kupim star SADILEC krompirja z OKOPALNIKOM in OSIPALNIKOM. Ponudbe: Mrmar Janez, Brest 16, 61292 Ig 5404

Kupim nov LES za ostrešje in rabljeno STREŠNO OPEKO kikinda, rabljena OKNA in VRATA ter rabljene PUNTE in BANKINE. Toplica Ramo, Sr. Bitnje 5, Žabnica 5405

Kupim približno 400 kosov rdeče STREŠNE OPEKE novoteks. Kečić Andrej, Dvorje 32, Cerkle 5406

ZASTAVO 125-P, 1979, cena 8 SM, prodam. Žarko, Planina 3, Kranj. Tel. 064-22-221 - int. 29-62 dopoldan 5096

Prodam dele - AMI-8: zadnji pokrov, odbijač, vrata, podvozje, šipe in dve gumi. Hudobivnik Jože, Kocrica, Betonova 42 5235

Prodam FORD ESCORD, letnik 1971. Prebačovo 26, Kranj 5252

Prodam ŠKODO 100, letnik 1970. Senjak Marjan, Koroška 53, Kranj, tel. 22-059 5316

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1970. Krajnik, Poljanska 29, Škofja Loka 5407

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1975. Hoblaj Anton, Partizanska 47, Škofja Loka 5408

Ugodno prodam dobro ohranješega SPAČKA. Telefon 60-268 5409

Kupim registrirano ZASTAVO 750, dobro ohraneno. Poljanec, Mestni trg 31, Škofja Loka 5410

Ugodno prodam NSU, registriran do oktobra, z neparno številko. Poljanec, Mestni trg 31, Škofja Loka 5411

Prodam ZASTAVO 750, Radič Milun, Podlubnik 162, Škofja Loka 5412

Prodam FIAT 850, po delih. Mohorič, Zabrekve 9, Selca 5413

Ugodno prodam ZASTAVO 101, letnik 1974. Informacije po telefonu 064-61-895 5414

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1976. Jeram Andrej, Podgora 1, Gorjenja vas 5415

Prodam PRIKOLICO za osebni avto. Alič, Pevno 9, Škofja Loka 5416

Prodam VW - HROŠČ, letnik 1975 - 76. Godešič 70, Škofja Loka 5417

Prodam osebni avto WARTBURG. Franko Jože, Studeno 24, Zelezni 5418

Prodam karamboliran avto FIAT 850 special (lahko po delih), motor 20.000 po generalni. Grohar, Vinjarje 16, Škofja Loka 5419

ZA ZASTAVO 101 prodam levo in desno stranico, zadnjo stranico in prva leva vrata. Hafner Jože, Virmaše 65, Škofja Loka 5420

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1975. Fister, Zg. Gorje 1 5421

Prodam dele za OPEL KADETA (motor, stehro, stekla); ali kupim nevoden avto, letnik 1970 - 73. Voklo 70, Šenčur 5422

Ugodno prodam TOMOS elektronic 90. Voklo 47, Šenčur 5423

Po ugodni ceni prodam ZASTAVO 1300, letnik 1971, celega ali po delih. Zg. Besnica 73, tel. 40-617 5424

Prodam 3 mesece starega MOSKVICA - 1500 karavan. Ogled v soboto in nedeljo. Seljak Janez, Stara vas 94, Žiri 5425

Prodam zelo dobro ohranjeno ZASTAVO 750, letnik 1973. Kalinškova 22, Kranj. 5426

Prodam ZASTAVA 101 (1975). Vindš. Zbreznica 7 (Žirovnica) 5427

Ugodno prodam ZASTAVO 101, letnik 1974. Vrhovnik, Drulovka 2, Kranj, tel. 27-737 po 16. uri 5436

Ugodno prodam HANOMAG F 55, 2,5 t, kason 4,10 × 2,20. Informacije vsak dan od 20. do 21. ure, razen ponedeljka in četrtna po tel. 28-897 5437

STANOVANJA

Zakonca brez otrok nujno isčeta SOBO. Ponudbe pod: Mirna 5275

Bodoča zakonca brez otrok isčeta manjše STANOVANJE, GARSONERO ali SOBO s kopalnicijo v Kranju ali okolici. Šifra: Lahko predplačilo 5276

Kupim STANOVANJE (približno 60 kv. m) na območju Škofje Loke. Plačam v gotovini v celoti. Ponudbe pod šifro: Ugodno 5426

STANOVANJE v Škofji Loki ali okolici, najamem. Tel. 061-324-661

- int. 345 vsak dan med 7. in 15. uro, ob sredah od 7. do 17. ure 5427

Prodam dvosobno opremljeno STANOVANJE z garažo, na Planini v Kranju, najboljšemu ponudniku. Informacije po tel. 064-27-217 v večernih urah 5428

Oddam SOBO dvema študentkama. Šifra: Mirni 5429

Mlad zakonski par, nujno isče SOBO. Šifra: Mlada zakonca 5430

Učiteljica isče SOBO v Kranju. Enkrat tedensko nudim instrukcije. Šifra: Pomoč 5431

ZAPOSLITVE

Delavca za priučitev v LIČARSKI STROKI, takoj sprejem. Zupan, LAKIRANJE RADIATORJEV V KOMORNİ PEĆI, Kranj. Tekstilna ul. 14, tel. 23-168 5361

OBVESTILA

Cenjene stranke obveščam, da bo GOSTILNA pri SLAVCU na Zalem logu zaradi rednega letnega dopusta in čiščenja zaprta od 1. 7. 1980 do 2. 8. 1980. PRIPOROČAMO SE ZA NADALJNJI OBISK! 5353

ZAHVALA

Vsem vaščanom Tatinca, še posebno pa Upravi javne varnosti Kranj in vsem ostalim, ki ste kakorkoli sodelovali pri iskanju 6-letnega Robija in 3-letnega Boruta iz Tatinca, se najlepše zahvaljujemo. Starši obeh otrok 5434

Izdaja ČP Glas, Kranj, Stavek: TK Gojenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moča Pijade 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju Številka 51500-603-31999 - Telefoni: n. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komercial - propaganda, naravnina, malo oglasi in računovodstvo 23-341. Naravnina za prvo polletje 1980 din 200. Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

V SPOMIN

Danes, 1. julija, mineva leto dni neizmerne žalosti in bolečine, odkar nam je kruta usoda iztrgala našega najdražjega

ALBINA SIRCA

se toplo zahvaljujemo za združenje, skrb in nego posebno zdravnikom, sestram in ostalem osebju intenzivnega oddelka in oddelka 200 bolnišnice Golnik.

Velika zahvala gre tudi dr. Z. Černetu in sestram Zdravstvenega doma Radovljica.

Zahvaljujemo se tudi lovskim tovaršem LD Begunščica, pevskemu zboru A. T. Linhart, ki so ga pospremili na njegovu zadnji poti.

Posebna zahvala gre tudi sosedom za vsestransko pomoč. Enako se zahvaljujemo duhovniku, za stavonoskom, sorodnikom, znancem in ostalim udeležencem pogreba.

Zahuboča žena, sinova in hčeri z družinami!

Bled, 25. junija 1980

Osrednji spomenik ob domu na Trsteniku je odkril častni krajan Franc Štefan Miško, delegacije Gorič, Golnika, Trstenika in Tenetiš pa so položile vence – Foto: F. Perdan

Slovesno pod Storžičem

Slovesno pod Storžičem

V počastitev letošnjega praznika Gorič, Golnika, Tenetiš in Trstenika so v soboto na Trsteniku odkrili spominsko obeležje padlim in otvorili kulturni dom, zgrajen do tretje faze, ter družbene prostore v zadružnem domu

Trstenik – Z izbranimi besedami je v soboto popoldne, ko je odkrival osrednji spomenik padlim iz trsteške krajevne skupnosti, častni krajan krajevne skupnosti Trstenik Franc Štefe-Miško orisal boj pod Storžičem. V te kraje so se zatekali partizani in odtod odhajali na po-

membne akcije, tu so nastajale žive vezi med borci, aktivisti in ljudmi, iz teh krajev je nad 300 ljudi sodelovalo v boju, od njih kar 130 v partizanskih borbenih enotah. 38 jih je padlo ali umrlo in to je spoštovanja vreden prispevek teh krajev k našemu boju, zmagi in socializmu pod Titovim vodstvom. Boj je združil delavca in kmeta, je dejal Franc Štefe-Miško in na Trsteniku ter okolici so se rodili tako hrabri partizani kot Miha Sirc, Lojze Dolinšek, Franc Karničar, Peter in Ivan Zupan, Tine Dolenc in njim enaki. Vsi so tkali Titovo Jugoslavijo in spomenik sredi Trstenika bo pričal o tem velikem boju pod gorami.

Ko je dr. Bojan Fortič otviral kulturni dom na Trsteniku, zgrajen do tretje faze, je še posebej opozoril na velik prispevek krajanov pri gradnji doma. Le dobrih 70 milijonov starih dinarjev je znašala družbena pomoč, nad 200 starih milijonov pa je bil prispevek krajanov v delu in materialu. Trstenik z bogato kulturno tradicijo zaslubi takšen objekt, je poudaril govornik, saj bo lahko sedaj ta dejavnost še bogatejša. Lojze Urbanc, glavni direktor Živil, pa je odpril nove družbene prostore nad trgovino v zadružnem domu.

Na slavnostni seji, ki je sledila, so

Odkritje spomenika je bilo do-
stojen uvod v sobotno osrednjo slo-
vesnost v počastitev letošnjih praz-
nikov Gorič, Golnika, Tenetiš in Tr-
stenika. Številni borci in družbeno-
politični delavci so se udeležili so-
botnega slavlja, med njimi so bili
častni krajan Franc Štefe-Miško,
republiški sekretar za ljudsko ob-
rambo Martin Košir, sekretar med-
občinskega sveta ZKS za Gorenjsko
Zdravko Krvina, sekretar komiteja

Na slavnostni seji, ki je sledil na
ocenili dosedanje uspehe in načrte
krajevnih skupnosti pod gorami, še
posebej pa so se za dosedanja priza-
devanja za napredek trstenske
skupnosti zahvalili predsedniku sve-
ta trstenske krajevne skupnosti
Edu Bečanu. Kulturni program so
pripravili učenci osnovne šole Simona
Jenka, ki jo obiskujejo trstenski
šolarji, in domači mešani pevski zbor
Straža pod vodstvom Vinka Strniše.
J. Košnjek

Direktor Živil Lojze Urbanc je odprl nove družbene prostore v Zadružnem domu nad trgovino Živil – Fotograf: F. Perdan

V četrtek otvoritev razstave cvetja in lovstva v Cerkljah

Cerknje — V četrtek ob 19. uri bodo odprli 14. razstavo cvetja in 11. razstavo lovstva, ki jo vsako leto ob 4. juliju, dnevu borca, organizira turistično društvo Cerknje. Razstava bo odprta do ponedeljka, 7. julija, vsak dan od 7. do 20. ure. Na otvoritveni slovesnosti bosta s kulturnim programom sodelovala moški pevski zbor kulturno umetniškega društva Davorin Jenko in gledališki igralec Slavko Jan. Na letošnji razstavi bo sodelovalo 250 razstavljalcev iz vse Slovenije z mnogimi novostmi. Razstavni prostor bo zajemal vse spodnje prostore osnovne šole Davorin Jenko, prostor med šolo in vzgojno varstvenim zavodom Kurirček Robi, »zasedena« bodo tudi vsa okna na južni strani šole z rožami od gospodinj, za šolskim vrtom pa bodo prikazane živali. Obiskovalci razstave bodo tudi letos lahko uživali v lepo urejeni okolici pred šolo in ob šoli. V spodnjih prostorih osnovne šole bo na ogled rezano cvetje, od preprostih, a lepih rož, do najlepših cvetličnih in zimzelenih redkosti. Na razstavi bodo sodelovale poleg domačih gospodinj tudi gospodinje iz turističnih društev Kokrica, Bela in Predvor, na ogled pa bodo tudi številni gobelini, posebni mozaiki, ročna dela in rezbarija. Zanimiv bo tudi lovski del razstave, ki ga pripravlja Lovska družina Cerknje, in bo med drugim razstavljalja trofeje iz revirja. Tudi letos bodo obiskovalci lahko kupili številne rastline in cvetlice, zanimiv pa bo tudi kulturni program prireditev. V četrtek, po otvoritvi, bo ob 20. uri ples, igral bo ansambel Jevšek, v petek, 4. julija, bo ob 15. uri akademija, ki jo pripravljajo učenci osnovne šole Davorin Jenko, ob 16. ure dalje pa bo ples, kjer bo igral ansambel Trgovci. V soboto, ob 17. uri, bo nastop tria sester Korošec, nato pa ples. Igral bo ansambel Davorin. V nedeljo ob 15. uri bo revija folklornih skupin Gorenjske, nato pa ples. Igral bo ansambel Oglarji. Po ogledu razstave pa si velja ogledati še naravne in kulturne spomenike ter znamenitosti Cerknje in okolice.

Srebrni jubilej izseljenskega piknika

V soboto bo Škofja Loka gostila 25. izseljenski piknik, največje srečanje vseh Slovencev, ki žive na tujem – Kulturni program uglašen na ljudsko noto

Škofja Loka – V soboto, 5. julija, bo grajski vrt Loškega gradu spet poln gostov iz vseh koncov sveta. Tradicionalno, največje srečanje vseh Slovencev, ki žive na tujem, bo tokrat že trinajstič v Škofji Loki. Izseljenški piknik, ki ga Škofjeločani prirejajo s sodelovanjem Slovenske izseljenske matic, letos praznuje svoj srebrni jubilej, 25-letnico, jubilej živih vezi z domovino, jubilej prističnih srečanj s sorodniki in znanci, jubilej kulturnih dogodkov, pri katerih sodelujejo izseljenške in domače kulturne skupine.

Srečanje vselej dokazuje, kako trdne so naše vezi, kako močni so mostovi prijateljstva. Letošnje bo nedvomno prežemala misel o Titu, saj so izseljenici v dneh, ki smo jih preživljali z nepopisno bolečino, dali vedeti, da je bil Tito tudi njihov, kakor je bil last vsega človeštva in da bo poslej Titova misel tista, ki jih bo tudi v prihodnje povezovala z rodno grudo. Kakor so naši izseljenici razširjali resnico o našem narodnoosvobodilnem boju, tako tudi danes razširjajo resnico o nas, o pridobitvah, ki so bile ustvarjene v Titovi epohi. Ko se vsako leto srečujemo z njimi na izseljenskem pikniku, vselej zaznamo, da občutijo naš čas in naš splošni družbeni razvoj, naše uspehe in težave, naš ponos na bližnjo in daljno preteklost in našo vero v še boljšo in lepo prihodnost. Radostno prihajajo in se počutijo kot doma, čeprav je morda tudi nova domovina že postala njihova. Prihajajo ne le rojaki izseljencev, temveč tudi njihovi otroci, vnuki in pravnuki, ki iščejo svoje korenine.

Tudi letošnje srečanje bo imelo že ustaljeni program. Od 9. do 10. ure bodo rojake in goste na Mestnem trgu sprejemali fantje in dekleta v narodnih nošah, jim pripeli rdeče nageljne in jih pospremili na grajski

Za reševalce nagradne križanke razpisujemo deset nagrad in sicer:

- grad, in sicer:

 1. nagrada 250 din
 2. nagrada 150 din
 3. nagrada 120 din
 - 7 nagrad po 100 din

Rešitve pošljite do 9. julija
1980 do 9. ure na naslov: CP
Glas Kranj, Moše Pijadeja 1,
64000 Kranj. Na kuverto napi-
šite PRAZNIČNA KRIŽAN-
KA.

Naslednja
številka Glasa
bo izšla
v torek,
8. julija